SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědná fakulta v Opavě

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Daniel Hušťák

Instagram v současné české fotografii

OPAVA 2015

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědná fakulta v Opavě

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Daniel Hušták

Instagram v současné české fotografii

Instagram in Contemporary Czech Photography

Institut tvůrčí fotografie
obor Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: MgA. Petr Vilgus, Ph.D.

OPAVA 2015

Anotace

Práce má za cíl představit a popsat sociální síť Instagram jako současný fotografický fenomén. Práce bude rozdělena na dvě části a to na teoretický úvod a analýzu práce vybraných autorů. V první části popíši principy sdílení fotografií přes internet, historii a použití Instagramu. Ve druhé části se pak budu věnovat vybraným autorům, kteří Instagram používají nebo používali v období 2010 až do současnosti. Budu analyzovat dvě skupiny fotografů: skupinu Opojení, která bude zastupovat vzorek uživatelů, kteří Instagram nepoužívají primárně jako tvůrčí prvek, a fotografií se neživí a několik autorů, kteří jsou profesionální fotografové. V práci autorů si budu všímat především hlavních motivů jejich tvorby, dále se zaměřím, jak Instagram využívají a stručné charakteristice jejich tvorby.

Annotation

The aim of the thesis is to introduce and describe the social network Instagram as a phenomenon in contemporary photography. The thesis will be divided into two parts; a theoretical introduction and an analysis of chosen artists´ work. Within the first part, the principles of photographs´ sharing via internet will be described, alongside with the history and usage of Instagram. The second part will deal with selected authors who have been using Instagram since 2010 up to presence. Two groups of photographers will be analysed: a group Opojení which will represent a sample of users who do not use Instagram primarily as a creative device and do not make their living by photography, and several authors – professional photographers. In those authors´ work, the main focus will be paid to the major motifs of their production; further, an emphasis will be put on their usage of Instagram and a brief characterisation of their work.

Klíčová slova

Instagram, sociální síť, mobilní fotografie, internetové sdílení obrazu

Key words

Instagram, social network, mobilephone photography, internet image sharing

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Daniel HUŠTÁK**
Osobní číslo:	**F110809**
Studijní program:	**B8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média**
Studijní obory:	**Tvůrčí fotografie**
	Tvůrčí fotografie
Název tématu:	**T: Instagram v současné české fotografii**
Téma anglicky:	**T: Instagram in contemporary Czech photography**
Zadávající ústav:	**Institut tvůrčí fotografie**

Zásady pro vypracování:

Práce má za cíl představit a popsat sociální síť Instagram jako současný fotografický fenomén. Práce bude rozdělena na dvě části a to na teoretický úvod a analýza práce vybraných autorů. V první části popíši principy sdílení fotografií přes internet, historii a použití Instagramu. Ve druhé části se pak budu věnovat vybraným autorům, kteří Instagram používají nebo používali v období 2010 až do současnosti. Budu analyzovat dvě skupiny fotografů: skupinu Opojení, která bude zastupovat vzorek uživatelů, kteří Instagram nepoužívají primárně jako tvůrčí prvek, a fotografií se neživí a několik autorů, kteří jsou profesionální fotografové. V práci autorů si budu všímat především hlavních motivů jejich tvorby, dále se zaměřím, jak Instagram využívají a stručné charakteristice jejich tvorby.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 181 s. ISBN 978-80-245-1742-1.
LÁB, Filip a Pavel TUREK. Fotografie po fotografii. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2009, 130 s. ISBN 978-80-246-1617-9.
STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 471 s. ISBN 978-80-7367-556-1.
BARAN, Alexander a Ludvík BARAN. Obraz jako dialog s časem. 1. vyd. Praha: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, 2007, 302 s. ISBN 978-80-7068-205-0.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Petr VILGUS, Ph.D.**
Institut tvůrčí fotografie

Datum zadání bakalářské práce: **11. ledna 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2015**

Prof. PhDr. Vladimír BIRGUS
vedoucí ústavu

V Opavě 11. ledna 2015

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu této práce panu
MgA. Petru Vilgusovi, Ph.D.
Dále všem autorům, kteří spolupracovali při tvorbě svých profilů.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval
samostatně a použil níže uvedených zdrojů.

Souhlasím, aby byla tato práce zařazena do Univerzitní knihovny
Slezské univerzity v Opavě, do Uměleckoprůmyslového muzea v Praze
a zveřejněna na internetových stránkách www.itf.cz

Obsah

Úvod 7

1. Fotografie a internet 9

1.1. Možnosti sdílení fotografií 9

1.2.1. Internetové blogy 10

1.2.2. Sociální sítě 11

1.2.3. Internetové galerie 12

2. Instagram 14

2.1. Historie Instagramu 14

2.2. Princip a fungování Instagramu 15

2.3. Jak hledat kvalitu 16

2.3.1 Popisky u fotografií 16

2.4.2. Instagram blog 17

2.4.3. Další zdroje 18

3. Skupina Opojení 20

3.1. Definice skupiny 20

3.1.1. Marek Obrodina 21

3.1.2. Jana Dúbravčíková 22

3.1.3. Jakub Čermák 23

3.1.4. Andrew Proudlove 24

3.1.5. Radim Pavlica 25

3.1.6. Michal Bulíř 26

3.1.7. Roman Smola 27

3.1.8. Radovan Tlstovic 28

3.1.9. Robert Hubička 29

3.1.10. Alžběta Jungrová 30

4. Fotožurnalisté a jejich práce na Instagramu 32

4.1. Jan Šibík 32

4.2. Milan Jaroš 33

4.3. Filip Singer 35

4.4. Tomki Němec 36

5. Instagram v rukou umělců 39

5.1. Jiří Šiftař 39

5.2. Libuše Jarcovjaková 40

5.3. Aleš Kuneš 41

5.4. Eva Malůšová 43

Závěr 45

Obrazová příloha 46

Sezanam zkratek 64

Jmený rejstřík 65

Sezanam použité literatury 66

Úvod

V práci se budu věnovat sociální síti Instagram z pohledu současné české fotografie. Současnost je v práci vymezena od roku 2010, jelikož v té době Instagram vzniknul, do roku 2015.

Práce je rozdělena do dvou pomyslných částí. První se věnuje teoretickému základu a příbuzným tématům Instagramu, druhá pak analyzuje práci několika vybraných českých autorů, kteří na Instagramu působí. V první kapitole popisuji fenomén sdílení fotografií na internetu. Najdeme zde informace o tom, jak obrazová komunikace mění vnímání obrazu a přístup k jeho vzniku, dále jsou zde také stručně popsány možnosti sdílení obrazu různými prostředky. První kapitola má za cíl uvést práci a objasnit otázky, proč Instagram vznikl a co vede fotografy k tomu, ho využívat.

Druhá kapitola už se věnuje pouze Instagramu. V první části je popsána jeho historie, a funkce, které tato aplikace nabízí. Dále se dočteme, jakým způsobem selektovat kvalitní fotografie a fotografy od obrazového balastu. V poslední části kapitoly jsou zmíněny publikace, které se zabývají mobilní fotografií a Instagramem.

Ve třetí, čtvrté a páté kapitole se věnuji podrobnějšímu rozboru práce autorů, kteří v českém prostředí Instagram využívají. Autory jsem rozřadil do tří vzorků. První jsou autoři, kteří se fotografií neživí ani se jí mimo Instagram ve větší míře nevěnují. Fotografie je pro ně záliba a způsob odreagování se. Jejich tvorba nemá větší umělecké ambice a je typická tím, že pro svou tvorbu používají převážně mobilní telefon. Pro ilustraci těchto uživatelů jsem si vybral skupinu Opojení. Ta sice již zanikla, nicméně její členové stále Instagram využívají. Druhá skupina autorů tvoří přední české foto žurnalisty, kteří se mimo Instagramu věnují fotografii profesionálně. Někteří z nich dokonce využívají mobilních telefonů k fotografování zakázkových reportáží. Jejich tvorba na Instagramu však vzniká jako volná část jejich práce. Poslední kapitola má název Instagram v rukou umělců, a věnuje se několika autorům, řekněme výtvarným, kteří zásadně využívají Instagram a jeho estetiku ve své tvorbě. Někteří z nich dokonce používali mobilu pro svá díla dávno před vznikem Instagramu. Pokud není uvedený jiný zdroj, pochází veškeré informace o autorech a jejich výroky ze soukromé komunikace.

Jednotlivé autory jsem vybral na základě jejich práce a přístupu na Instagramu. Zaměřil jsem se při tom na to, aby byl vzorek co nejširší a popsal tak nejlépe složení uživatelů této sociální sítě. Záměrně jsem vynechal skupinu uživatelů, kteří plní své profily fotografiemi, které nenesou žádnou výtvarnou či obsahovou hodnotu. Vytvořit výběr ze 150 000 českých uživatelů na základě mého klíče je velmi obtížné, proto jsem někdy musel vybrat autory, kteří jsou podle mého vnímání nějakým způsobem pro Instagram zásadní.

U jednotlivých autorů jsem se zaměřil zejména na popis jejich fotografií, které sdílí pomocí Instagramu. Vždy jsem se snažil najít nejvýraznější směr jejich tvorby, ale zároveň popsat i celkový pocit ze všech jejich fotografií. U známých autorů, jsem se také pokusil o srovnání snímků z Instagramu a jejich běžné tvorby na klasický fotoaparát. U každého autora pak doplňuje text jedna fotografie, která nejlépe vystihuje jejich tvorbu. Ostatní fotografie jednotlivých autorů jsem zařadil do obrazové přílohy na konci práce.

Má práce si klade za cíl, hlavně představit Instagram jako prostředek obrazové komunikace dnešní doby.

1. Fotografie a internet

1.1. Možnosti sdílení fotografií

Pro 21. století není nic typičtějšího než dostupnost a jednoduchost sdílení dat nebo jejich stahování pomocí Internetu. Možnost vyfotografovat snímek a v mžiku ho třeba odeslat někomu na druhé straně planety je velmi lákavá. Nikdy v historii fotografie nebylo tak snadné dostat své snímky do povědomí tolika lidí , jako je tomu dnes. Je proto logické, že toho začali využívat fotografové z celého světa a sdílejí tak své fotografie pomocí různých stránek, které jsou k tomu určeny nebo si zakládají své vlastní. Nahrávání fotografií na internet sloužilo ze začátku spíše k zálohování dat než k prezentaci naší práce. Maximálně jsme odkaz na zálohovaná data poslali nejbližším přátelům či rodinným příslušníkům, aby se mohli podívat. Až v posledním desetiletí vzrostl počet sociálních sítí, blogů nebo internetových galerií (Instagram, Facebook, Flickr atd.), které slouží i jako prostor pro prezentaci fotografické tvorby. Tento typ stránek zásadně ovlivnil dosavadní prezentaci fotografií, například začala ubývat klasická fotoalba, ve kterých jsme byli zvyklí shromažďovat naše vzpomínky a důležité životní události. Nahradily je obrazovky počítačů, tabletů nebo mobilů. Své osobní příběhy už nesdílejí lidé pouze se svými blízkými, ale začali je šířit i po Internetu. Na tento fenomén samozřejmě začaly reagovat i velké firmy a instituce, které pomocí sociálních sítí nebo jiných nástrojů vytvářejí cílenou reklamu nebo šíří fotografie a obrazy svých výrobků. Proto není překvapením, že na sociální síti Facebook nalezneme stránky velkých firem nebo na Instagramu profily celebrit. V roce 2008 dokonce umístila Americká Kongresová knihovna na stránky Flickr část své fotografické sbírky.[1] Diváci tak nejen mohli koukat na slavná fotografická díla, ale také je hodnotit a debatovat nad nimi s daleko větším okruhem lidí.[2]

Šíření fotografií po Internetu výrazným způsobem ovlivnila také dostupnost zobrazovací techniky. Nejen že se digitální fotoaparáty díky nízké ceně dostaly do rukou fotoamatérů a nebyly tak už jen výsadou profesionálních fotografů, ale začaly se montovat i do mobilních telefonů a tabletů. Revoluci na trhu s multimediálními telefony (smartphone) udělala firma Apple, když v roce 2007 začala prodávat iPhone.[3] Ten v sobě ukrýval kombinaci mobilního telefonu, mp3 přehrávače, ale především měl zabudovaný digitální fotoaparát. Tento telefon nové generace si získal oblibu i díky jednoduchosti ovládání a dotykovému displeji. Vlastník telefonu proto nemusel mít velké znalosti v oboru fotografie, stačilo stlačit spoušť a snímek byl na světě. Dnes jsou pro většinu lidí telefony s fotoaparátem samozřejmostí. Smartphony umožňují mít fotoaparát stále u sebe, tudíž sdílení našich životů skrz obraz se stalo

1 STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. 2009. s. 222

2 Tamtéž s. 218-226.

3 PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. 2010. s. 61

běžnou záležitostí. S tím souvisí i to, že nám multimediální telefony radikálněvstupují do soukromí. Zatímco mobilní telefony první generace byly založeny na textové komunikaci skrze SMS zprávy, tak mobilní telefony druhé a třetí generace přinesly možnost komunikace vizuální. Tím je hodně ovlivněno současné uvažování nad obrazy.[4] O fenoménu obrazové komunikace svědčí i vznik mobilní aplikace SnapChat. Ta funguje na principu komunikace pouze pomocí obrazu nebo videa. Uživatelé něco vyfotografují a odešlou snímek, komu chtějí, příjemci se fotografie však zobrazí pouze na deset vteřin a poté se smaže. Tato aplikace je populární a konkuruje Instagramu.

Z globálního hlediska nám zobrazovací technologie a digitální media poskytují snazší možnosti kulturního vyjádření, komunikace a každodenní interakce. Většinu věcí dnes vnímáme skrz obraz. Žijeme v době, kdy je pro nás vizuální kultura důležitější než kdy před tím. Je zdrojem informací, provokace, politiky, hry a zábavy, zároveň ale slouží i jako pojítko mezi lidmi. Proto jsme na obraz jako takový zvyklí a používáme ho pro komunikaci s okolním světem. Dříve bychom druhému řekli nebo napsali, co jsme měli k obědu, dnes je normální to vyfotit a sdílet na Internetu. Obraz nám do jisté míry nahrazuje slova. Mnohem radši něco vyfotíme, než abychom to popsali, a raději se na věci koukáme, než abychom si o nich přečetli. Toto usnadnění komunikace skrz obrazy zapříčinilo také množství obrazového smogu, který na nás denně útočí z obrazovek počítačů, reklamních poutačů, mobilů nebo tabletů.[5]

Pro současnou dobu je typické, že fotografický obraz vzniká jaksi automaticky – bez námahy, bez zamyšlení, zobrazuje se už zobrazené. Fotografie slouží jako záznam toho, co nestihneme ve spěchu vstřebat vlastním zrakem. Okamžik kontaktu s fotografickou předlohou se odkládá a estetiku nebo obraznost často nalézáme až po následném zhlédnutí hotového snímku. Amatérská a částečně i profesionální fotografie slouží dnes spíše svému účelu něco zaznamenat. Vytratila se z ní atmosféra či podněty k podněcování představivosti. Rychlost vzniku fotografie má vliv na její estetiku a dává jí nové impulzy. Hojně jsme začali využívat postprodukčních možností v grafických programech, ale nejen v nich. Úpravu fotografií nám umožňují i některé aplikace v mobilech (včetně Instagramu). Otevírá to tak nové obzory naší imaginace. Někteří autoři už začali výdobytků postprodukčních technologií využívat ve své tvorbě.[6]

1.2.1. Internetové blogy

Internetové blogy jsou nedílnou součástí tzv. internetu druhé generace. Jsou záležitostí poměrně novou. Blogy jsou internetové stránky, které zobrazují periodické příspěvky na jedné webové stránce. Blogy se svým obsahem hodně různí. Nalezneme mezi nimi osobní deníky, oficiální zpravodaje firem,

4 PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. 2010. s. 61-62

5 STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. 2009. s. 11

6 BARAN, Alexander a Ludvík BARAN. Obraz jako dialog s časem. 2007. s. 262-265

zpravodajské blogy aj. Mnoho blogů umožňuje přidávat komentáře k jednotlivým příspěvkům, a tím vzniká kolem blogu čtenářská komunita. Blogy začaly pro svou prezentaci hojně zakládat i fotografové. Zejména v Polsku se tzv. blogové fotografii věnuje spoustu současných autorů. Svůj blog provozuje i Instagram, kde jsou galerie nejlepších fotografů a další zajímavé informace.

Charakteristikou současných blogů je jednoduchý a uživatelsky příjemný redakční systém. Založení blogu není nic složitého a může si ho založit kdokoli. Vzhled stránek si můžeme vybrat z přednastavených designů nebo si vytvořit vlastní. V dnešní době vznikají převážně blogy osobní.

Jeden z prvních blogů v České republice založil Ondřej Neff v roce 1996. Vznikl ještě dříve než slovo blog. Je zaměřen převážně na zpravodajství. Vzrůstající popularitu blogů začaly využívat i jiné zpravodajské servery (idnes.cz, aktuálně.cz, lidovky.cz aj.), zde dávají prostor politikům, ekonomům a významným osobám ze světa vědy a kultury. [7]

1.2.2. Sociální sítě

Na sociální sítě můžeme nahlížet z pohledů mnoha oborů. Ze sociologického hlediska nahlížíme na sociální síť jako na skupinu vzájemně propojených lidí, kteří se vzájemně znají a ovlivňují. Nejčastěji se vytváří na základě společenských zájmů, příbuzenských vazeb, podle kulturního, politického a jiného zaměření. Z hlediska internetu je sociální síť webová stránka, která spojuje okruh vzájemně propojených lidí. Každý uživatel těchto stránek sdílí informace o sobě a své charakteristiky, které jsou pak dostupné veřejnosti nebo dalším uživatelům. Důležitou funkcí internetových sociálních sítí je možnost vyhledávat další uživatele a vytvářet s nimi jakousi komunitu podle výše popsaných principů. Na těchto webech je také umožněno sdílení dokumentů, textů, komentářů, odkazů a fotografií. Některé sociální sítě se na sdílení fotografií primárně zaměřují (Instagram, Flickr aj.). Jiné se primárně zaměřují spíše na sdružování uživatelů (Facebook, Twitter).[8]

V současné době jsou sociální sítě nedílnou součástí životů miliónů lidí po celém světě. S větším pokrytím internetového signálu se komunikace po sociálních sítích zjednodušuje. Máme možnost být v kontaktu s lidmi, které nepotkáváme tak často. Lákavé může být i to, že sdílená data (včetně fotografií) uvidí velké množství lidí. Proto jsou sociální sítě tolik populární a využívá je neuvěřitelné množství lidí. Například Facebook využívá přes 1,3 miliardy lidí.[9]

Historie sociálních sítí sahá již do samotných počátků rozvoje internetu. První sociální síť podobná těm dnešním, stránka classmates.com, byla spuš-

7 PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. 2010. s. 102-103

8 BEDNÁŘ, 2005 in PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. 2010. s. 125

9 StatisticBrain. STATISTIC BRAIN [online]. 2015, 14.4.2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://www.statisticbrain.com/facebook-statistics/

těna roku 1995. Na ní se mohli sdružovat spolužáci různých škol v USA. V 90. letech vznikly i další podobné projekty, které zaznamenaly větší či menší úspěch (sixdegrees.com, blackplanet aj.). Po roce 2000 již začaly sociální sítě zaplavovat internet, nebyly však schopny technicky zvládat bleskový nárůst uživatelů , a proto rychle zanikaly. Mezníkem na poli sociálních sítí je rok 2003, kdy vznikl myspace.com, který je velmi oblíbený do dneška. O rok později byla spuštěna sociální síť facebook.com, která v současné době v žebříčku popularity vede. Musím zmínit ještě sociální síť twitter.com, která vznikla v roce 2006 a je též velmi populární, přesto že je založena pouze na textové komunikaci.[10]

I přes obrovskou popularitu sociálních sítí nemalé množství uživatelů z těchto stránek odchází. Podle časopisu Respekt, by důvodem mohla být znuděnost uživatelů textovou komunikací.[11] Tento fakt souvisí s myšlenkou, o které se zmiňuji v první části této kapitoly, a tou je, že dnešní doba si žádá spíše obrazové vyjádření. Tento „hlad" po obrazové komunikaci využívá hlavně sociální síť Instagram, které se budu věnovat v celé další kapitole.

1.2.3. Internetové galerie

V posledních letech se rozmohl trend mezi amatérskými i profesionálními fotografy vystavovat své práce a portfolia na internetových galeriích. Tyto stránky jsou většinou založeny na jednoduchém uživatelském ovládání a dobré propojenosti s jinými sociálními sítěmi. Některé nabízejí dokonce přímé zobrazování fotografií, které vyfotografujeme například pomocí Instagramu. Najdeme mezi nimi několik druhů zobrazení. Některé využívají jednoduchého zobrazení fotografií jako mozaiky (tumblr.com), jiné zase zobrazují rovnou velké fotografie přes celou obrazovku a k orientaci pomáhá jen pás náhledů pod fotografií. Většinou si může uživatel zvolit mezi přednastavenými designy svého profilu a zvolit tak nejlepší pro prezentaci své práce. Weby také umožňují rozřadit své fotografie do kategorií, psát popisky, zveřejnit kontakt na sebe a jiné funkce. Spousta z galerií umožňují vyhledávání autorů přímo na úvodní stránce, ale některé nechávají autory v anonymitě a fotograf sám musí na svou galerii poslat odkaz.

Největší galerií je bezpochyby flicker.com, což je ovšem zároveň sociální síť s možností sdružovat se s jinými lidmi. Není proto divu, že ho ke konci roku 2014 využívalo kolem 92 milionů uživatelů.[12] Profil tu má například i agentura Magnum.

10 PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. 2010. s. 132

11 KARVANOVÁ, Lucie. Mládež prchá z Facebooku. Respekt 2/2014. 2014. Dostupné z: http://respekt.ihned.cz/c1-61514740-mladez-prcha-z-facebooku

12 SMITH, Craig. By the Numbers: 14 interesting flickr Stats. In: DMR [online]. 2014, 2014-10-02 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: http://expandedramblings.com/index.php/flickr-stats/

Předchozí sociální síť není pouze galerijní prostor. Proto musím zmínit web tumblr.com. Ten už funguje pouze na zakládání blogů s fotografiemi. Vyniká velmi jednoduchou a čistou prezentací snímků. Na konci roku 2014 ho využívalo téměř 195 milionů uživatelů.[13] Samozřejmě existují i další galerie, které jsou také oblíbené a fungují většinou na stejném principu. Jsou to například smugmug.com, photoshelter.com, ten je velmi oblíbený v USA, kde ho využívají hlavně profesionální fotografové, dále je to pixieset.com, 500px.com nebo Google+. Z českých snad zmíním rajče.net, i když ta funguje spíše na sdílení fotografií z dovolené nebo jiných rodinných událostí než na prezentaci portfolií.

Tyto typy stránek jsou pro dnešní fotografy velmi výhodné, jelikož si nemusejí složitě programovat vlastní webové stránky. Navíc se pomocí nich můžou sdružovat s jinými fotografy, a tak rozšiřují své pole působnosti.

13 SMITH, Craig. By the Numbers: 14 interesting flickr Stats. In: DMR [online]. 2014, 2014-10-02 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: http://expandedramblings.com/index.php/flickr-stats/

2. Instagram

2.1. Historie Instagramu

Instagram je celkem nová sociální síť. Byla spuštěna v říjnu roku 2010. Původně se jednalo pouze o aplikaci na úpravu fotografií v mobilech firmy Apple. O dva roky později ji mohli užívat už i majitelé mobilů a tabletů s operačním systémem Android. V témže roce koupil od tvůrců aplikaci Facebook a od té doby jsou tyto dvě sítě propojeny.[14]

Za jejím vznikem stojí dva vývojáři Kevin Systrom a Mike Krieger. Instagram se vyvinul z už existující aplikace Burbn, která byla vytvořena jako jakási virtuální hra, ve které lidé museli získávat body za určité projití různých míst. Z těchto míst lidé pořizovali fotografie, což nebyl hlavní účel této aplikace. Nicméně to byla jedna z jejích funkcí a lidé jí začali hojně využívat (dokonce více než ostatní funkce). Toho si Systrom všimnul a po setkání s programátorem Kriegrem se rozhodl, že založí úplně novu aplikaci pouze pro účel obrazové komunikace.[15] Tu později přejmenoval na Instagram, což je spojení slov instant (okamžik) a telegram, tudíž je jasné, že téma momentek je na síti nejvíce zastoupeno. Inspiraci pro vytvoření nové aplikace si jistě vzali už od existujícího Hipstamaticu, což je placená aplikace pro iPhone na úpravu fotografií a samozřejmě jiných sociálních sítí (Facebook, Flickr aj.).[16]

Jak sami vývojáři uvádějí na svých stránkách, jejich nápad také souvisí se zlepšující se kvalitou fotoaparátů v mobilech. Uživatelé chytrých telefonů nemusí mít žádné odborné znalosti z fotografie, ale pomocí jednoduchosti ovládání a následné úpravě pomocí Instagramu mají během chvilky pěkný snímek. Tato jednoduchost přinesla Instagramu neskutečnou popularitu a v začátcích měla raketový nárůst uživatelů. Za méně než dva měsíce od spuštění ho využívalo přes jeden milion lidí, za rok už to byl desetinásobek. To je větší nárůst uživatelů, než měl po spuštění Facebook. Během krátké historie Instagramu se moc uživatelsky nezměnil, přibylo jen několik filtrů na úpravu. Za zmínku stojí, že v roce 2011 uspořádali vývojáři první setkání uživatelů a fanoušků (tzv. Instameet), které se stalo poté pravidlem.[17]

14 Dostupné na: https://instagram.com/press/ [cit. 2015-04-14]

15 GARBER, Megan. Instagram Was First Called ‚Burbn'. In: The Atlantic [online]. 2014 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.theatlantic.com/technology/archive/2014/07/instagram-used-to-be-called-brbn/373815/

16 Dostupné z: https://instagram.com/about/faq/ [cit. 2015-04-14]

17 Tamtéž. [cit. 2015-04-14]

2.2. Princip a fungování Instagramu

Jak již bylo řečeno Instagram je aplikace pro chytré telefony nebo tablety, využívající úpravu fotografií a následnou možnost sdílení na internetu. Možnost sdílení je buď přímo na stránkách instagram.com, nebo můžeme využít přidružených sociálních sítí a posílat fotografie tam (Facebook, Twitter, Flickr). Aplikace, která je zdarma ke stažení, uživatelům umožňuje základní úpravu jasu, kontrastu, korekci barev nebo ořez a vyrovnání obrazu. Pro Instagram je však typické, že využívá čtvercového formátu a barevných efektových filtrů. Filtry, které se dají na snímky aplikovat, jsou různé, od klasického odbarvení a sépiový tón přes extrémní barevné posuny až po filtry záměrně simulující vinětaci objektivu a jiné vady fotografické techniky. Vývojáři sami přiznávají, že inspirací jim byl klasický polaroid. Snímky pořízené přes Instagram opravdu nejvíce připomínají instantní polaroidovou fotografii. Samozřejmě je tu i možnost sdílet neupravené fotografie, nebo dokonce přes jiné aplikace nahrát fotografii například z digitální zrcadlovky. Na stránkách instagram.com se také dočteme, že princip aplikace je postaven na zachycování momentů z našeho běžného života a následném sdílení. Jeho cílem je více propojit svět prostřednictvím fotografie.[18]

To, že Instagram není pouze aplikace, ale fungující sociální síť dokazuje fakt, že si zde uživatel založí profil, kam nahrává své fotografie. Má dále možnost tzv. sledovat (follow) jiné uživatele a být sám sledován někým jiným. V praxi to funguje tak, že po přihlášení se mu zobrazí (podobně jako na zdi Facebooku) nejnovější fotografie od uživatelů, které sleduje. Uživatelé si pak mohou navzájem fotografie hodnotit nebo sdílet dále. Každý si proto může vybrat okruh kontaktů například podle obsahu jejich fotografií. Sdílené snímky označují uživatelé jednoslovnými popisky (tzv. hashtagy), které se zobrazují u fotografie ve formě s křížkem před daným popiskem (např. #landscape, #food aj.). Popisky také uživatelům usnadňují vyhledávání témat fotografií, i když to nefunguje úplně spolehlivě, protože snímky mohou být označeny vícero popisky. Další možností je přidat přesnou polohu, kde byl snímek pořízen. Uživatelé mohou také označit jakoukoli fotografii, že se mu líbí (tzv. like). Mezi sdílenými obrazy nejčastěji nalezneme momenty z běžného života, takže pro mnohé uživatele slouží tato aplikace jako jakýsi foto deník. Pro Instagram, ale i obecně pro mobilní fotografii, jsou typická určitá klišé v úpravě nebo námětu snímků. Zejména to je použití pouze širokoúhlého ohniska (jelikož mobilní telefony jiný pohled nenabízejí), zvýraznění mraků nebo oblohy, barevný posun nebo zvýraznění, HDR efekt, nízká hloubka ostrosti nebo nevkusné fotomontáže. Samozřejmě najdeme i autory, kteří se těmto klišé vyhýbají.[19]

18 Dostupné z: https://instagram.com/about/faq/ [cit. 2015-04-14]

19 ČERMÁK, Miloš. #Instantní svět. Češi objevují krásu Instagramu. Reflex. 04. 08. 2012 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/47339/instantni-svet-cesi-objevuji-krasu-instagramu.html

Instagram je pro většinu uživatelů zajímavý v jednoduchosti aplikování efektových filtrů, které napodobují staré fotografické technologie. Tyto filtry začaly být populární již v 90. letech minulého století, hlavně díky grafickému programu Photoshop. Většinou je používala amatérská skupina fotografů – nadšenců, kteří tak svým fotografiím dodávali na zajímavosti. Zasloužil se o to také časopis FotoVideo, který publikoval návody, jak aplikovat různé efekty. Nicméně jsou dodnes tyto filtry považovány profesionálními fotografy spíše za znehodnocování fotografie. Kromě digitální montáže se ve výtvarné digitální fotografii nepoužívají jako tvůrčí prvek.

Co se týče podmínek užívání Instagramu, zejména autorského práva, podléhá sdílení obsahu zákonům dané země, ve které je účet veden. Sdílením jakéhokoli obsahu dáváte souhlas s tím, že může být poskytnut bezplatně třetí straně. V České republice není možné se autorského práva na své dílo vzdát, Instagram však vydělává na tom, že může poskytnout uživatelský obsah například jiným firmám, aniž by musel autorovi něco platit. Proto se jedná o jakousi velikou fotobanku, kde mají firmy přístup k milionům fotografií.[20]

2.3. Jak hledat kvalitu

Vzhledem k obrovskému počtu uživatelů vzniká pomocí Instagramu nepřeberné množství fotografií. Denně je to asi 70 milionů sdílených snímků[21], nehledě na snímky, které uživatelé nesdílejí, ale pouze ukládají do mobilů nebo tabletů. Nelze proto vytyčit pouze jeden směr, který by byl pro fotografie z Instagramu typický. Jak uvádím v předchozí kapitole, nejvíce nalezneme snímky z běžného života, ale nalezneme zde všechny odvětví fotografie: krajina, portrét, dokument, zátiší, akt aj. Je proto velmi obtížné mezi tímto fotografickým obsahem najít zajímavé fotografy, kteří by byli z hlediska současné umělecké fotografie významní. V následujících podkapitolách se chci věnovat tomu, jak můžeme na Instagramu nalézt dobré fotografie.

2.3.1 Popisky u fotografií

V předchozí kapitole jsem se zmínil o možnosti přidávání popisků (hashtag) k sdíleným fotografiím. Díky těmto popiskům můžeme kategoricky rozřadit a vyhledat snímky s konkrétním obsahem. Když si tedy do vyhledávače Instagramu napíšeme např. landscape (krajina), vyhledáme tím všechny fotografie krajiny, které jsou tímto popiskem označeny. Samozřejmě uživatelé tímto popiskem mohou označit i fotografii, která s krajinou vůbec nesouvisí. Tudíž je tento způsob vyhledávání celkem nepřesný. Navíc bychom museli strávit hodiny u prohlížení několika milionů fotografií. Zdá se mi také, že uživatelé popisky nepoužívají k označování obsahu, ale mnozí z nich chtějí spíše zpopularizovat své fotografie, takže označí fotografii nejpoužívanějšími po-

20 Podmínky použití. Dostupné z: https://help.instagram.com/478745558852511 [cit. 2015-04-14]

21 Dostupné z: https://instagram.com/about/us/ [cit. 2015-04-14]

pisky. Následující výčet deseti nejpoužívanějších popisků o tom jasně vypovídá[22]:

#love	810 000 000
#instagood	370 000 000
#me	337 000 000
#tbt	314 000 000
#cute	299 000 000
#follow	296 000 000
#followme	282 000 000
#photooftheday	280 000 000
#tagsforlikes	262 000 000
#happy	265 000 000

Když bychom si zadali do vyhledávače Instagramu první popisek (#love), zjistíme, že pod tímto označením se skrývá velké množství žánrů (od krajiny po portrét). Z toho je patrné, že nemůžeme určit podle popisků jasný směr, kterému se fotografové věnují nejvíce. Jedinou výjimku tvoří popisek #me, který pod sebou opravdu ukrývá nejvíce fotografií autoportrétů. Nejedná se ale většinou o kvalitní a promyšlené autoportréty, spíše to jsou portréty před zrcadlem nebo tzv. selfie. Pomocí popisků tak sice můžeme omezeně kategorizovat fotografie pořízené pomocí této aplikace, ale pokud nechceme trávit čas probíráním fotografického balastu, musíme sáhnout po dalších způsobech, jak hledat kvalitu.

2.4.2. Instagram blog

Instagram provozuje svůj blog, který lze nalézt přímo na jeho webových stránkách. Zde můžeme prohlížet galerie nejúspěšnějších uživatelů. V jednotlivých galeriích nalezneme také informace o daném fotografovi. Autoři jsou vybíráni na základě kvality fotografií a ne na základě oblíbenosti, proto můžeme na blogu vidět fotografie, které mají úroveň v kontextu současných trendů ve světové fotografii. Samozřejmě to není pravidlem, a i ve výběru autorů nalezneme čistě efektní a líbivé fotografie. Na blogu nalezneme také jiné galerie. Každý pátek se vyhlašuje tzv. Weekend Hashtag Project , což je projekt na zadané téma. Nejčastěji se objevuje téma Local stories (lokální příběhy), ale jsou vypisovány i další jako například Mystery (tajemno), Geometry (geometrie) aj. Uživatelé pak přes víkend nafotografují a sdílí fotografie, které popíšou daným tématem. V pondělí je vybráno několik nejlepších autorů a jejich fotografie jsou poté zveřejněny na blogu. Právě na téma Local stories, které přímo vybízí k dokumentární fotografii, vznikají skvělé snímky

22 Číslo udává počet sdílených fotografií s daným popiskem k 24. 2. 2015.

ze všech koutů planety. Posledním výběrem autorů se na blogu zabývá tzv. The week of Instagram, což je příspěvek zabývající se také novinkami v této aplikaci, ale nalezneme zde i výběr nejlepších fotografií z předchozího týdne. Blog Instagramu nám nabízí to nejlepší, co v této aplikaci vzniká. Podobnou selekci zajímavých fotografů nalezneme také na facebookových stránkách Instagramu.[23]

2.4.3. Další zdroje

Pokud pomocí blogu nebo jiným způsobem dohledám autora, který mě svou prací zaujal, je dobré podívat se, koho sleduje na svém profilu. Je velká pravděpodobnost, že uživatelé, které sleduje, se mi také mohou svým stylem práce líbit. Jedním z principů sociální sítě je totiž to, že okruh kontaktů, které na síti mám, se odvíjí od společného zájmu, v tomto případě společném vkusu. Tudíž je logické, že se na Instagramu budou sdružovat fotografové krajiny, portrétů nebo jiných žánrů. Nemusí to samozřejmě být pravidlem.

Podobným způsobem můžeme dohledat i seznam doporučených fotografů Instagramu od kapacit v české fotografii. Například Tomáš Tesař, fotograf časopisu Reflex, v roce 2012 zveřejnil na webových stránkách reflex.cz výběr 10 svých oblíbených českých autorů na Instagramu.[24] Jelikož se Tesař již dlouhou dobu zajímá o mobilní fotografii (krátce i o Instagram), můžeme tento výběr považovat za fundovaný. Podobný výčet autorů najdeme například i v rozhovoru s Jiřím Šiftařem pro internetový blog iCon Prague.[25] Šiftař patří k jednomu z prvních českých instagramistů, v současné době je také nejsledovanějším českým uživatelem na této síti. Je pravda, že vkus je věcí individuální, ale u zmíněných fotografů se počítá s tím, že jejich výběr uživatelů se zakládá i na odborné znalosti fotografie.

Tomáš Tesař provozuje také internetový magazín iPhonefoto.cz, který je zaměřený na fotografii pomocí iPhone, ale nalezneme zde i rozhovory a novinky ze světa mobilní fotografie. K té patří samozřejmě i Instagram, který je zde také v malé míře zastoupen. Můžeme zde tedy najít také články o zajímavých autorech, kteří se mobilní fotografií zabývají.

Tématu mobilní fotografie se věnuje i magazín Snap! Ten vychází od roku 2002 v elektronické podobě. Každé číslo má více než sedm set padesát tisíc odběratelů. Jak uvádí sám zakladatel a šéfredaktor tohoto magazínu Mario Estrada: „Snap! jsme vytvořili , aby se stal platformou pro prezentaci prací, které komunita fotografů pomocí mobilů vytváří. Magazín ukazuje hnací sílu,

23 Dostupné z: http://blog.instagram.com/ [cit. 2015-02-24]

24 TESAŘ, Tomáš. 10 nejzajímavějších českých instagramistů podle fotografa Reflexu Tomáše Tesaře. In: Reflex [online]. 05. 08. 2012 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/47345/10-nejzajimavejsich-ceskych-instagramistu-podle-fotografa-reflexu-tomase-tesare.html

25 Jiří Šiftař: Musíte popat!. ICon Prague [online]. 25. 1. 2013 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://blog.iconprague.com/post/41442322567/rozhovor-js

která stojí v pozadí světové kreativní kultury, a prozkoumává provokativní nové způsoby interpretace krásy kolem nás."[26] Přestože se Snap! nevěnuje přímo Instagramu, ale hlavně aplikaci Hipstamatic, můžeme zde najít ukázky prací zajímavých fotografů. Uživatelé Hipstamaticu totiž často používají i Instagram a hranice mezi těmito aplikacemi je velmi tenká. Hipstamatic například využívá ve své tvorbě Libuše Jarcovjaková.

V poslední řadě musím v souvislosti s Instagramem zmínit publikaci INSTAPhotographers, která vyšla v roce 2014. Ta přináší výběr 50 nejlepších instagramistů za rok 2014. Do knihy se dostal i český fotograf Jiří Šiftař, který v současné době ale žije a fotografuje v Londýně. Tato publikace by se v budoucích letech měla stát periodikem. Tvůrci nám tak dvakrát do roka budou přinášet výběr toho nejlepšího na Instagramu. Příští díl vyjde během roku 2015 a zabývat se bude street fotografií. Do této publikace mohou posílat fotografie všichni uživatelé Instagramu, autoři poté udělají výběr.[27]

26 Výrok pochází ze soukromé emailové korespondence.

27 Dostupné z: http://instaphotographers.com/ [cit. 2015-02-24]

3. Skupina Opojení

3.1. Definice skupiny

Toto fotografické uskupení vzniklo v prosinci 2012.[28] Jeho zakladatel je Marek Obrodina, který oslovil deset uživatelů Instagramu, jejichž práce se svým obsahem i formou vymyká většinovému proudu na této sociální síti. Sám zakladatel se k výběru autorů vyjádřil takto: „Mám raději tvůrčí přístup k fotografii a přestala mě bavit (resp. asi mě nikdy nebavila) klasická témata jako západ slunce, koťátka, dětičky, jídlo, kluk ve výskoku, kostel, obrovská beruška, cokoliv černobílého považovaného tím pádem za umění. Mezi českými Instagramisty ovšem lidí s obdobným smýšlením není mnoho. Proto jsem si našel lidi, které baví nad fotkou přemýšlet jiným způsobem než ostatní a jejich fotky se blíží nějakému vyjádření samého sebe. Popřípadě s obrázkem experimentují, ale nezůstanou jen u vytržení nad technickými možnostmi." Skupina Opojení se také staví do role propagátorů mobilní fotografie. Chtějí ukázat, že dobré fotografie nemusejí vznikat pouze na drahé fotoaparáty, ale pokud má člověk nápad a chuť, dokáže pořídit kvalitní fotografii i na mobil.

Členy tohoto uskupení spojuje nadšení pro fotografii. Jedná se převážně o amatéry a fotografické nadšence. Jejich tvorba na Instagramu nemá umělecké ambice, ani sami autoři nepoužívají Instagram jako součást díla, nýbrž jako efektní prostředek. Každý ze členů se ve své tvorbě věnuje něčemu jinému, přesto se jedná o zajímavý mix autorů, který má v současné instagramové fotografii své místo. Marek Obrodina záměrně vybíral široké spektrum témat a tvůrčích přístupů, aby instagramovou tvorbu předvedl v co nejširším spektru. I přes tuto směs zůstává mezi autory a jejich tvorbou jistá ideová linka. Někteří z autorů nepoužívají k úpravě svých fotografií přímo Instagram, ale některý z jiných mobilních editorů (Snapspeed, Camera+, Hipstamatic aj.). Sociální síť pak používají spíše k prezentaci své práce.

Skupina má za sebou již dvě samostatné výstavy. První se uskutečnila na podzim roku 2013 a kromě členů skupiny na ní byli k vidění i zahraniční autoři. Konala se v pražské galerii Kvalitář[29], a byla to jedna z prvních výstav v České republice, která se věnovala pouze mobilním snímkům. Výstava se setkala s velkým ohlasem a lidé o ni měli zájem (vernisáže se zúčastnilo kolem 300 návštěvníků). Na jaře roku 2014 skupina uspořádala druhou výstavu v galerii zámku Holešov.[30] K vystavování byli přizváni i členové polské instagramové skupiny Mobilni. Mezi další úspěchy se počítá i článek o skupině Opojení ve

28 OŠMEROVÁ, Marta. Čeští instagramisté dokazují, že i iPhone fotografie může být uměním. HN Hospodářské noviny: Deník pro ekonomiku a politiku [online]. Praha: Economia, a.s, 2013, 25. 11. 2013 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://ihned.cz/c3-61303560-000000_d-61303560-cesti-instagramiste-dokazuji-ze-i-iphone-fotografie-muze-byt-umenim

29 Galerie Kvalitář, Senovážné nám. 17, 110 00 Praha 1

30 Dostupné z: http://www.zamekholesov.cz/vystavy/uskutecnene-vystavy/10-prvni-mezinarodni-vystava-mobilni-fotografie

čtvrtém vydání prestižního španělského magazínu o mobilní fotografii Shooter.

V březnu 2014 skupina svou činnost přerušila a v současné době již nefunguje. Nicméně autoři stále na Instagramu tvoří. V následujících kapitolách chci představit práci jednotlivých členů. S výjimkou Alžběty Jungrové, která je jediná profesionální fotografka ve skupině, nejsou ostatní členové fotografové, kteří se normálně fotografií živí.

3.1.1. Marek Obrodina

Tento autor je zakladatelem skupiny Opojení. Narodil se v roce 1974. V současné době pracuje jako advokát a žije v Praze. Když se podíváme na jeho profil a fotografie, které pomocí Instagramu vytváří, uvidíme mix všech možných témat a námětů. Pomocí Instagramu tvoří od roku 2012 a za tu dobu vyfotografoval téměř 1500 fotografií. Jeho styl je velmi nesjednocený, nalezneme zde fotografie dětí, krajiny, nalezených zátiší, portrétů, minimalistických kompozicí apod. Sám autor uvádí, že se nesnaží jít jedním fotografickým směrem. Fotografie je pro něj hra, ve které si trénuje oko a kreativitu. Rád experimentuje s filtry a kompozicí. V jeho práci převládá barevná fotografie, kdy barvy jsou pomocí filtrů posunuty od skutečnosti, což dodává fotografiím zvláštní atmosféru. Obrodina také odkazuje svou tvorbou na klasickou fotografii, hlavně malou velikostí tisků a filtry imitující zrnitost a nekvalitu.

I přestože je jeho práce nesjednocená, dá se z ní vytyčit několik témat, která se opakují a lze v nich hledat jistý rukopis a vývoj. Již od začátku se autor ve větší míře věnuje minimalistickým zátiším či abstraktním kompozicím. Věci všední potřeby dokáže zakomponovat nápaditě do snímku a vznikají tak nové světy. Někdy se hra světel a stínů změní ze zátiší na abstraktní fotografii připomínající rané fotografie Andrease Müllera-Pohleho nebo Miroslava Machotky. U tohoto tématu převládá černobílá fotografie, i když můžeme vidět i barevné abstrakce, u kterých autor využívá většinou zbarvení do jednoho tónu nebo barevného akcentu. Tento styl fotografií je v Obrodinově práci asi nejvýraznější a je na něm dobře vidět autorův vývoj. Nicméně se nejedná o fotografie příliš originální, na Instagramu najdeme spousty takovýchto abstrakcí s nádechem minimalismu.

Dalším výrazným tématem je pro autora jakási subjektivně laděná krajina. Na těchto fotografiích už autor více pracuje s obsahem, nejen s formou. Je vidět, že si vybírá, co a jak bude námětem fotografie. Postřehneme zde větší práci se světlem a kompozicí než u předchozího tématu. Často využívá protisvětlo, mlhu, tmu a výrazné stíny, což v kombinaci s použitými filtry dodává některým fotografiím až postapokalyptickou atmosféru. V tomto souboru fotografií má určitě použití filtrů své opodstatnění, stávají se tvůrčím prvkem.

Celkem mě zaujal také soubor několika fotografií, které jsou vzdáleně podobné práci Emily Medkové. Hlavním motivem na nich jsou praskliny v

chodnících a dlažbě nebo rozpraskané omítky. Autor zde dobře využívá čtvercového formátu a nesnaží se přebít fotografie přehnanými filtry.

Ostatní fotografie od tohoto autora již nemají tak výrazné zastoupení nebo jednotný styl jako témata zmíněná výše. Ve změti fotografií nám občas padne do oka ještě zajímavě světelně a kompozičně řešené detaily z běžného života, které by se daly zařadit do subjektivního dokumentu. Je z nich cítit nálada a postoj autora, nicméně si namyslíme, že autor chtěl záměrně s tímto oborem pracovat. Jedná se o náhodné momentální fotografie, které fungují spíše pro efekt. Hlavním motivem na nich jsou různá zákoutí, světla, závěsy, kterými prochází světlo nebo nalezená zátiší. Evokují určitý klid a harmonii, zároveň v nich je zvláštní napětí. Přispívá k tomu také tonální a barevné řešení.

Na fotografiích Marka Obrodiny je vidět několik sjednocených témat, kterým se autor věnuje souvisleji. Celkový dojem je ale dost nepřehledný a rozhodně je za potřebí mezi množstvím fotografií hledat ty více kvalitní. Přesto je poznat, že autorova tvorba není pouze dílem náhody, ale že má vycvičené oko a má co sdělovat.

3.1.2. Jana Dúbravčíková

Autorka se narodila v roce 1992 a je z Holešova. Práce Jany Dúbravčíkové by se dala popsat slovem experiment. Je vidět, že od roku 2011, kdy začala používat Instagram, vyzkoušela snad všechny možné úpravy obrazu, které v mobilních editorech existují. Autorka přiznává, že filtry na Instagramu používala spíše na začátku, v současné době fotografie upravuje v jiných aplikacích, které k tomu slouží. Podíváme-li se na první fotografie, které sdílela prostřednictvím sociální sítě, všimneme si, že námětem bylo opravdu vše, co kolem sebe viděla. Proto najdeme v její tvorbě záběry z výletů, krajinu, reportážní snímky, detaily z běžného života, zátiší, portrét aj. Fotografování se vždy chtěla věnovat a mobilní fotografie jí pomohla k tomu, že mohla fotografovat kdykoli a cokoli. Instagram pro ni byl pouze impulzem, aby se fotografii začala naplno věnovat. Fotografie sdílené za první dva roky jsou opravdu pouze změtí všeho možného, co autorce zrovna přišlo před objektiv. Chybí zde nějaký jednotící prvek. Zdá se, že si chtěla vyzkoušet všechny hranice mobilní editace obrazu. To ovšem neznamená, že některé z obrazů v tomto období nestojí za bližší prohlédnutí. U některých dokáže diváka zaujmout precizní kompozicí, a to zejména u detailů architektury nebo krajiny. Použití různých, leckdy až přehnaných, editací, však u některých záběrů funguje vcelku dobře, vynikne tak atmosféra nebo barvy, a to dává prostor pro imaginaci.

Mezi solitérními fotografiemi z tohoto období její tvorby stojí za to zmínit soubor fotografií, které využívají zrcadlového efektu. Podobně jako v práci Jerryho Uelsmanna nebo Aleše Kuneše využívá autorka zrcadlového efektu u přírodních motivů nebo architektury. I když se jedná o nepříliš originální efekt, můžeme na obrazech Dúbravčíkové vidět nápadité použití. Z obyčej-

ných věcí se díky ní dostáváme k novým tvarům a významům a budí to v nás zájem a zvědavost.

Za zásadní zlom v práci považuji konec roku 2013, kdy se začínají mezi sdílenými fotografiemi více objevovat černobílé fotografie reportážního charakteru a pouliční fotografie. Je vidět, že autorka začala více přemýšlet o obsahu svých fotografií než pouze nad formou. Stále však nalézáme mezi těmito obsahově zajímavějšími snímky fotografie kytiček a jiných kýčovitých témat. Na jaře a v létě 2014 už začínají dominovat černobílé dokumentární a reportážní snímky, které autorčinu tvorbu určují dodnes. Jana Dúbravčíková sama říká, že se vždy chtěla zabývat street fotografií, ale neměla na to odvahu. Pomohl jí až speciální zrcadlový nástavec na objektiv, který jí umožňuje nepozorované snímání. Díky tomu její nejnovější fotografie ukazují vcelku zajímavé portréty obyčejných lidí ve veřejném prostoru.

Práce této fotografky na Instagramu je rozsáhlá a velmi nesjednocená. Přesto můžeme najít povedené a nápaditě fotografie. Za nejvíce výrazné považuji portréty z ulice, které vznikly začátkem roku 2015. Jana Dúbravčíková je výraznou členkou skupiny Opojení. Mimo to také pracuje jako redaktorka portálu iphonefoto.cz a na poště. Je velkou propagátorkou mobilní fotografie.

3.1.3. Jakub Čermák

Jakub Čermák je zaměstnáním advokátní koncipient. Žije v Praze a narodil se roku 1986. Tento člen Opojených nemá tak rozsáhlou fotografickou práci jako předchozí dva. Na rozdíl od nich působí ale jeho fotografie jednotnějším dojmem. Je to způsobeno možná i tím, že Instagram používá teprve od roku 2012 a nesdílí tolik fotografií. Už od začátku, kdy začal na této sociální síti sdílet, je jasné jeho zaujetí osamělými místy, zejména pak průhledy do různých tunelů a stanic metra. Sám se k tomu vyjadřuje takto: „Popravdě mě takové prostory přitahují, aniž bych je cíleně vyhledával. Zajímavostí takových pohledů je pro mě jakési nekonečno, které si může člověk dívající se na fotografii domyslet.“ Mimo tohoto dominantního tématu se autor také věnuje portrétům, krajině a architektuře. I přesto, že se jedná o odlišné obory, nacházíme v nich podobnou atmosféru samoty. Ani postprodukce fotografií není sjednocená, i když na mnoho fotografiích najdeme efekt HDR, který posouvá barvy od skutečnosti a vytváří tak jinou realitu.

Jak už bylo řečeno, nečastějším motivem fotografií Jakuba Čermáka jsou zdánlivě opuštěná místa a zákoutí metra. Tyto záběry mají většinou středovou kompozici, což je nejlogičtější komponování pro čtvercový formát. Obraz tak diváka opticky vtahuje do děje. Příjemným narušením pravidelnosti těchto prostorů je občasná přítomnost člověka, který je na snímcích upozaděn a jakoby uvězněn v prostoru. Inspirací pro fotografování metra je Čermákovi kniha Metro 2033, která pojednává o postapokalyptickém světě a odehrává se v prostorách moskevského metra. Některé autorovy záběry opravdu svou přehnanou úpravou a temností připomínají místo po nějaké

katastrofě.

Čermákovy fotografie mají zvláštní atmosféru a náladu. Jsou efektní a divácky zajímavé. Nicméně po celkovém zhlédnutí působí roztříštěně, přestože jsou námětově sjednocené.

3.1.4. Andrew Proudlove

Narodil se roku 1975 a v současné době žije v Králově Dvoře u Berouna. Živí se jako IT manažer. Na svém profilu se zabývá převážně krajinářskou fotografií. Okrajově nalezneme mezi jeho fotografiemi i portréty. Ty ale nehrají v jeho tvorbě tak výraznou roli. V jeho krajinářských fotografiích se střídá několik rovin.

Můžeme vidět klasické krajinářské záběry respektující veškerá pravidla tohoto žánru. Jedná se převážně o líbivé a efektní charakteristiky krajiny, které nepracují s nápadem, ale pouze s krajinou a světlem. U nich využívá autor všech dostupných možností úprav, aby fotografiím dodal patřičnou vizáž a živost. Obrazy připomínají kalendářní fotografie nebo tapety v počítači. Je jasné, že na síti jakou je Instagram, budou tyto záběry slavit velký úspěch, ale rozhodně nemají žádné umělecké ambice. Autor sám říká, že jeho inspirací jsou fotografové, kteří fotografují spíše zakázkové krajiny na pohlednice, jako například Martin Rak. Snímky leckdy působí až kýčovitým dojmem.

Další, myslím zajímavější, rovinou je méně tradiční pojetí krajiny. U těchto záběrů už Proudlove více pracuje s nápaditostí a náladou, čímž fotografie najednou ozvláštňuje a přináší jim jisté napětí. Využívá často výrazné žabí perspektivy, netradiční kompozice, vybírá místa, která jsou už sama o sobě zvláštní, nebrání se využití mlhy nebo šera a tmy. V kombinaci s filtry a nápaditou úpravou se dá mluvit o subjektivním pojetí krajiny. Určitě bychom našli v těchto fotografiích podobnost s dílem Ansela Adamse nebo Josefa Sudka, které zároveň obdivuje.

Posledním výraznějším pojetím krajiny od Proudloveho je digitální montáž. Ze svých snímků vytváří za pomocí vmontování vesmírné oblohy fantaskní krajiny. Výsledek je však velmi kýčovitý.

Zajímavostí je, že Proudlove nevyužívá čtvercového formátu, který Instagram nabízí , ani jeho filtrů. Fotografie edituje v jiných aplikacích a na sociální síť je pak pouze nahrává. Využívá jí jako svou soukromou galerii, kde o svých fotografiích může diskutovat s ostatními uživateli. Jeho snímky jsou typickým vzorkem fotografa – nadšence, pro kterého je fotografie koníčkem nikoli způsobem vyjádření svých myšlenek.

3.1.5. Radim Pavlica

Pokud je ve skupině Opojení někdo, jehož fotografie jsou výrazně sjednoceny, je to právě Radim Pavlica. Jeho profil je rozsáhlý, od roku 2010 sdílí téměř 1200 fotografií. Také oblíbenost mezi ostatními uživateli svědčí o jisté kvalitě jeho práce, sleduje ho skoro 7000 jiných uživatelů, což ho řadí mezi nejoblíbenější členy skupiny Opojení.

Jeho práce je vyzrálá a celkem jednotná. Až na několik výjimek se skládá převážně z výtvarně laděných detailů architektury, krajiny, města, ale i předmětů a věcí, které nás běžně obklopují. Ze začátku jeho tvorby na Instagramu sice najdeme jistou nevyrovnanost. Spíše se zdá, že autor se snažil najít tu správnou úpravu pro své fotografie. Takže prvotní práce mají rozdílný vzhled od současných. Nicméně už od prvních fotografií vidíme, že autor má jasně vytyčené, co chce fotografovat a jakým způsobem. Mezi jeho fotografiemi také nenalezneme příliš tzv. výcvaků a momentek z jeho soukromého života. Což vypovídá o tom, že se Pavlica soustředí na jasně vytyčenou tvorbu a estetiku a Instagram využívá jako tvůrčí prostředek.

Mezi jeho fotografiemi však nalezneme i několik portrétů, které mají jednotný vzhled. Buď jsou černobílé, nebo využívají zvláštního posunu barev, podobně jako třeba na fotografiích Adama Holého. Nicméně portrétní fotografie není hlavní tvorbou Radima Pavlici, proto jí nebudu ani dopodrobna rozebírat.

Jak už bylo řečeno, dominantní jsou v jeho tvorbě výtvarné detaily. Ty můžeme poté rozdělit na černobílé a barevné. Obě varianty jsou v jeho díle zastoupeny přibližně stejnou měrou. U černobílých je vidět precizní práce se světlem a kompozicí. Převládá frontální pohled, tudíž se detaily stávají plošnými a vynikne tak lineárnost tvarů. Nejčastějším obsahem fotografií jsou pak různé detaily architektury nebo města jako takového. Autor pracuje se všedními pohledy, které pak prostřednictvím fotografie přetváří do nových a netradičních kompozic.

U barevných fotografií využívá motivů, které se pro barvu vyloženě hodí. Hra barev je přítomna téměř na každém snímku, ať už v podobě barevné dominanty nebo barevného kontrastu. Tím získávají fotografie na přitažlivosti a připomínají práci Franca Fontany. Autor se nebojí jít do netradičnějších kompozic a záběrů a vše působí velmi promyšleně. Snímkům také přispívají postprodukční úpravy, kterými autor většinou přidává sytost nebo vinětaci. Detaily architektury nebo nalezených zátiší najednou získávají novou podobu, která divákovi otevírá jiný pohled na běžné věci.

Roman Pavlica je velmi výrazný autor, který má jasno v tom, co dělá. Instagram pro něj není pouze sociální síť pro prezentaci fotografií, ale tvůrčí aplikací. Filtry a úpravy, které ve svých snímcích používá, jsou opodstatněné a neruší výsledný obraz. Jeho fotografiím nechybí nápaditost, vtip a atmosféra. Přesto, že většina snímků je až formálně lineární a pracuje spíše s kom-

pozicí a barevností, nalezneme mezi nimi i několik vyloženě atmosférických a subjektivně laděných obrazů. Využívá v nich neostrosti nebo mlhy, což mi přijde jako zajímavé oživení jeho tvorby a zároveň se jedná o kvalitní fotografie.

3.1.6. Michal Bulíř

Michal Bulíř se narodil v roce 1968 a pochází ze Sudet. V současnosti žije v Praze a pracuje jako category manager. Rozhodně drží první příčku v počtu sdílených fotografií ze všech členů Opojených. Za jeho tříleté působení na Instagramu pořídil bezmála 3000 fotografií. Z tohoto údaje by se mohlo zdát, že používá Instagram jako soukromý foto deník, jelikož průměrně přidá na svůj profil 2 fotografie denně. Není tomu ovšem tak. Po založení v roce 2012 začal fotografovat převážně fotografie z cest, krajiny, město, lidi atd. Fotografoval barevně a používal různých filtrů, které působily až kýčovitým dojmem. Opravdu se zdá, že ze začátku Instagram používal jako galerii, kam dával své fotografie z dovolené, aby je tak mohl sdílet s jinými lidmi. Mezi těmito barevnými prvotinami nenajdeme fotografie s větší myšlenkou či ambicemi. Jde opravdu čistě o záznam reality.

Později roku 2012 začíná Bulíř používat převážně černobílý filtr. Ten jeho fotografie provází do dneška. Využívá také vysokého kontrastu, který z některých fotografií dělá spíše grafické dílo, u některých však není na škodu. I přes to, že černobílá je v jeho tvorbě hlavní tvůrčí prvek, náměty fotografií zůstávají stále různorodé. V jeho tvorbě nalézáme snímky městské architektury, ke kterým se sám vyjadřuje, že se snaží ji fotografovat netradičně. Dále tu jsou různé detaily z městské zástavby, jež jsou sice zajímavé, ale ne příliš originální. V neposlední řadě je v jeho tvorbě výrazný námět pouliční fotografie, která je ze třech jmenovaných námětů asi tou nejzajímavější. Autor si všímá pražských chodců a nevšedních situací, které dokáže obstojně zaznamenat. Podle jeho slov to byl logický krok, jelikož pracoval v ulici Na Příkopech , která je plná různých příběhů a zajímavých námětů. Při tomto pouličním fotografování najdeme i snímky, kde je výrazně využito protisvětlo a ostré stíny chodců. Tento efekt není sice příliš originální, ale k jeho snímkům pasuje.

Celkově působí jeho profil nesjednoceně. Samozřejmě, že z takového množství fotografií se dá udělat zajímavý výběr, který bude vzájemně fungovat. Proto vyčleňuji z jeho práce hlavně snímky z ulice, jelikož je na nich vidět největší práce a vývoj.

3.1.7. Roman Smola

Roman Smola patří mezi členy s nejmenším počtem sdílených fotografií na svém profilu. Od roku 2010, kdy na Instagram vstoupil, nafotografoval jeho prostřednictvím necelých 200 snímků. Musíme však vzít v potaz, že si v období mezi lety 2011 – 2012 dal s instagramovou tvorbou pauzu. Fotografie , které právě koncem roku 2010 nafotografoval, ovšem nekorespondují s jeho další prací na této síti. Jedná se o barevné snímky, které jsou spíše dokumentačního charakteru.

Po dvouleté pauze se začíná již rýsovat jakýsi rukopis a v jeho fotografiích převažuje námět industriální krajiny a architektury. Snímky začal častěji pořizovat černobíle, což koresponduje s obsahem a atmosférou zaznamenávaných námětů. Jeho tvorba je vcelku vyvážená a nenajdeme příliš momentek či formálních záběrů, jako tomu je u jiných jeho kolegů ze skupiny. Smola si pečlivě vybírá, co bude fotografovat a je vidět, že jeho snímky nejsou dílem náhody. Nasvědčuje tomu hlavně pečlivá kompozice a světelná atmosféra. Je také velmi příjemné vidět práci s výřezem a úhlem, ve kterém dané fotografie pořizuje. Často se v jeho obrazech objevuje výrazná práce s pohledem proti nebi, což dělá například z různých sloupů až předměty kosmického vzhledu. Právě práce s touto vizualitou je v jeho díle velmi zajímavá a netradiční. Některé jeho snímky opravdu připomínají principy vizualismu, zejména pak fotografie Alexandra Rodčenka. Autor sám říká, že má zalíbení v industriální architektuře, která se na jeho fotografiích také často objevuje. Efektnosti snímků také přispívá zvýšený kontrast nebo přidaná vinětace.

Jeho další, neméně zajímavá, tvorba se zaměřuje na krajinu. Přesto, že se jedná o odlišný žánr, nalezneme v těchto fotografiích podobný přístup nebo alespoň vliv industrie. Hlavně ve smyslu vybíraných motivů, kterými jsou nejčastěji holé stromy, kouř a mlha nebo poničená krajina. Snímky působí velmi ponuře a je z nich cítit přítomnost člověka, který technikou a pokrokem vede přírodu k záhubě. Některé záběry jsou velmi sugestivní a světelnou atmosférou a způsobem úpravy připomínají Sudkovy krajiny.

Chtěl bych ještě zmínit nenápadný soubor z února 2013, který autor nazval v popiscích jako Colours of SanFran. Jedná se o několik snímků z ulic San Francisca, které zaznamenávají barevně detaily ulic nebo architektury tohoto města. Přesto, že se jedná o barevné fotografie, které příliš nekorespondují s jeho převážně černobílou tvorbou, jsou snímky nápadité a mají precizní kompozici. Využívají převážně barevného kontrastu nebo dominanty. Jsou v jednotném stylu a je to příjemné rozptýlení od ponurých černobílých fotografií.

Roman Smola patří rozhodně k výraznějším autorům skupiny Opojení. Z jeho snímků je patrné, že má divákovi co nabídnout. Jako plus mi přijde i malý počet fotografií, který eliminuje méně kvalitní obrazy a lépe se tak jeho dílo čte.

3.1.8. Radovan Tlstovic

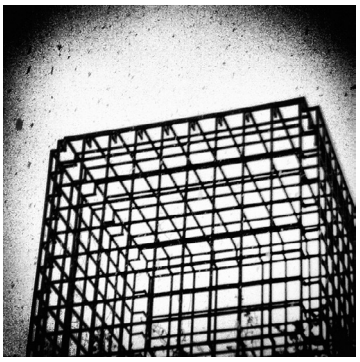

Snímky tohoto autora jsou myslím typickou ukázkou práce většiny uživatelů Instagramu. Nesourodý mix témat a efektů. Momentky běžného života střídají příliš upravené snímky nalezených zátiší, městské krajiny nebo portrétů. Vypadá to, jako by autor využíval Instagramu jako odkladiště fotografií. Pokud si prohlédneme jeho snímky v rychlém sledu za sebou, tak nám nejvíce utkví v paměti fotografie autorova psa. Toto téma je v jeho tvorbě ústřední a už od první sdílené fotografie v roce 2012 ho autor neopustil až do dneška. Některé obrazy s tímto námětem mají příliš popisný až formální charakter, některé naopak ctí medium fotografie s jeho možností zastavit okamžik. Druhá rovina je samozřejmě zajímavější a najdeme v ní několik dobrých fotografií, které vypovídají o promyšlenější práci autora.

Z Tlstovicovy práce bych spíše vytyčil snímky architektury, které mají oproti ostatní jeho tvorbě jistou výtvarnou kvalitu. Autor vybírá tvarově zajímavé objekty, které dobře a jednoduše komponuje do čtvercového formátu. Vysoký kontrast a dramatické světlo jim dodávají zvláštní neklidnou atmosféru a leckdy až grafickou podobu, kdy jsou eliminovány středně šedé tóny. Za divákovu pozornost také stojí několik snímků městské krajiny či zástavby, fotografovaných za tmy nebo zhoršených světelných podmínek. Na těchto fotografiích si autor vyhrál se světlem lamp či neostrostí, v kombinaci těchto podmínek s kvalitou fotoaparátu v mobilu vznikají až magické záběry.

Autorovo zalíbení v architektuře se podepisuje i na další části jeho tvorby, a to v jakési tajemně laděné krajinářské fotografii. Jako motivy si v ní často vybírá různé stožáry, sloupy nebo fotbalové branky, které působí jako absurdní objekty v nekonkrétní hluché krajině. Někdy pro fotografování krajiny volí naprosto abstraktní formu, kdy využívá pouze světla a neostrosti, takže na snímcích vidíme třeba jen shluk skvrn.

Vedle všech námětů a žánrů stojí spousty snímků, které nelze poskládat do tematicky sjednocených celků. V těchto solitérech najdeme náznaky reportážní či dokumentární fotografie, ale také minimalisticky laděné lineární kompozice. To svědčí o neucelenosti Tlstovicovy práce na Instagramu.

3.1.9. Robert Hubička

Na profilu tohoto autora najdeme většinou fotografie z dovolené nebo jiné záběry ze soukromého života. Fotografie nejsou ničím odlišné od toho, co má většina lidí ve svém rodinném albu. To, co ho však odlišuje od ostatních uživatelů, jejichž obsah profilu je dost podobný, jsou fotografie architektury. Je to logické, protože Robert Hubička je povoláním architekt. Sám uvádí na svém profilu motto ke své práci takto: Architecture, Art, Design, Travelling, což vypovídá o jeho fotografiích a důvodu využití Instagramu.

Když se na jeho architektonické fotografie podíváme, vidíme buď klasické celky převážně moderní architektury, nebo výtvarně řešené polodetaily a detaily budov. Celky většinou snímá s výraznou středovou kompozicí nebo nechává záměrně se sbíhat svislé linie. Často také vidíme záběry přímo od ústí budovy směrem k nebi, čímž se budova naprosto zploští a snímek působí abstraktním dojmem, jako jakási skulptura uprostřed prázdnoty. Charakteristickým prvkem je na jeho snímcích také využití diagonály. Nevyhýbá se ale klasickým klišé, jako jsou zdůrazněné mraky nebo přehnaná sytost barev. Záběry detailů různých budov ukazují jeho odbornou znalost architektury, tím pádem se zaměřuje na zajímavé prvky, které jsou po fotografické stránce dobře vyhotovené. Některé jsou i výtvarně zajímavé a ukazují, že nejde jen o reprodukce skutečnosti, ale o záměrnou práci s kompozicí a výřezem. Na několika snímcích je také patrná přítomnost člověka, většinou ve spojení s architekturou, který je zde upozaděn a dává tak vyniknout dominantnosti budov.

Celkově působí jeho fotografie dobrým dojmem, mám na mysli především snímky architektury. Jsou čisté, bez zbytečných rušivých elementů, až na několik již zmíněných klišé. Nicméně je musíme hledat mezi spousty kýčovitými snímky krajinek a jiných záběrů, hodících se spíše do rodinného alba.

3.1.10. Alžběta Jungrová

Alžběta Jungrová je jedinou profesionální fotografkou ve skupině Opojení. Pravnučka slavného žurnalisty Ferdinanda Peroutky se narodila v roce 1978 v Praze, kde vystudovala Střední grafickou školu v ulici Hellichova. Fotografie jí zajímá už od 6 let, kdy dostala svůj první fotoaparát. Za svou dlouhou kariéru foto žurnalistky vystřídala redakce MF Dnes, Hospodářských novin a Lidových novin. Také spolupracovala mimo jiné s vydavatelstvím Vltava Labe Press nebo agenturami CPA, Demotix a PPF Media. Je držitelkou několika ocenění Czech Press Photo. Její hlavní náplní je reportážní a dokumentární fotografie z rozvojových zemí jako například Barma, Pákistán, Libanon, Afrika, Indie aj. Odtud dováží svědectví o katastrofách nebo sociálních a kulturních podmínkách. [31] Po absolvování střední školy žila nějakou dobu v Anglii, kde spolupracovala například s Chrisem Frazerem Smithem nebo Louisou Parry.

Mimo to se však věnuje i portrétní nebo módní fotografii. Známé jsou její soubory portrétů Blue Light Tonite, kde fotografovala české celebrity a jiné návštěvníky slavného pražského baru Blue Light. Vytvořila však také portréty na plakáty a reklamní kampaně českých filmů a firem (Ve Stínu, Kájínek, Pilsner Urquell aj.). Dlouhodobě také pracuje na časosběrném dokumentování lidí ze subkultur, které její generaci ovlivnili (skateboarding, snowboarding, hip hop, grafiti aj.). Již asi 10 let se věnuje soukromému projektu o lidském štěstí, kde se snaží zachytit různé podoby tohoto pocitu.

Když se podíváme na fotografie vytvořené a sdílené na jejím Instagramu , zjistíme, že zde jsou snímky, které ne úplně korespondují s její běžnou tvorbou (myšleno na fotoaparát). Autorka si zde vede jakýsi soukromý fotografický deník, který obsahuje radosti a zážitky běžného života. Nevyhýbá se při tom ani klasickým klišé používaných na Instagramu, jako je fotografie jídla, pohled na stůl v hospodě, selfie v zrcadle nebo krajiny se zvýrazněnými mraky. Nicméně je mezi téměř devatenácti sty fotografiemi možné nalézt i portrétní, reportážní a módní fotografie, které se kvalitou a výtvarným vyjádřením vymykají většině prací vznikajícím na této síti. Například zaujmou některé portréty osobností (Antonín Kratochvíl, Vladimír 518, DJ Wich aj.), při kterých záměrně využívá efektů v mobilu – vícenásobná expozice, barevný posun. Tyto efekty mají u konkrétních snímků své opodstatnění a nefungují pouze samoúčelně. Také ráda využívá při portrétování pohledy skrze sklo nebo výlohy, což má za efekt prolnutí několika realit a působí tak až abstraktním dojmem. Tohoto postupu využívá nejen v portrétní fotografii, ale nalezneme ho i v jiných žánrech, to odhaluje její zálibu v kolážích. Módní fotografie na jejím instagramovém profilu ukazují její zkušenosti v tomto odvětví. Je zde vidět precizní práce se světlem a práce s modelem. Nicméně se jedná spíše o klasické zakázkové snímky bez větších uměleckých ambic.

31 VILGUS, Petr. Alžběta Jungrová: Jsem domácí typ (rozhovor). DIGI Aréna [online]. 12. 6. 2010 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://digiarena.e15.cz/alzbeta-jungrova-jsem-domaci-typ-rozhovor_4

Sama autorka uvádí, že bere svou volnou tvorbu jako odpočinek od práce reportérky a baví jí fotografovat právě různé medailony osobností, portréty a pozitivní snímky. Mobilní telefon využívá pro jeho jednoduchost a dostupnost, jelikož ne vždy má u sebe profesionální techniku. Jungrová však říká, že nezáleží na technice, kterou používáme, ale na vidění, které fotograf má. Fotografie, které prostřednictvím mobilu pořizuje, však ukazují, že post-produkce v mobilních aplikacích můžou fungovat i jako tvůrčí prvek.

Je evidentní, že autorka používá Instagram jako formu relaxace a psychohygieny vzhledem k náročnému povolání, sama také přiznává, že je to způsob propagace. Je z nich cítit uvolněnost, radost a pozitivita ze samotné tvorby.

4. Fotožurnalisté a jejich práce na Instagramu

Pro reportéry a dokumentaristy je Instagram a využití mobilního telefonu velmi výhodné, právě pro nenápadnost a možnost mít mobil stále po ruce. V této kapitole se věnuji několika předním fotožurnalistům , kteří využívají Instagram jako jednu součást své reportérské tvorby a zároveň jako prezentaci své práce.

4.1. Jan Šibík

Tohoto českého fotoreportéra není třeba příliš představovat. Je to jeden z nejvýznamnějších reportérů v České republice, o čemž svědčí několik desítek cen Czech Press Photo a dokonce 3. místo ve World Press Photo v kategorii sport z roku 2004. Začínal jako dělník Metrostavu, poté dostal práci v Československé televizi jako asistent kameramana. V roce 1988 vyhrál výběrové řízení na fotoreportéra v tehdejším nejprestižnějším obrazovém týdeníku Mladý svět. Také chvíli působil v časopisu Vlasta. Po revoluci už nastoupil jako reportér do nově vzniklého týdeníku Reflex, kde působil do roku 2013. Za svou kariéru fotografa podnikl přes dvě stě cest po celém světě, aby fotografoval následky živelných katastrof, války, nepokoje, ale i sociální problémy současného světa. V jeho snímcích je skvěle zaznamenaná atmosféra a emoce daného problému a místa. To je pro něj také na fotografiích nejvíce důležité.[32]

Jeho tvorba na Instagramu začala v roce 2012 převážně pouličním fotografováním v Praze. Ze začátku sdílel barevné i černobílé snímky, o kterých se vyjadřuje jako o klasických, kýčovitě upravených fotografiích. Až na jaře roku 2014 si našel jasný rukopis v podobě černobílého filtru s použitím většího kontrastu. Hlavním námětem mu jsou lidé. Dokáže najít zajímavé okamžiky a dát do snímků svůj pocit. V mnohém se podobají jeho fotografiím pořízeným normální digitální zrcadlovkou. Je z nich ovšem cítit jakási větší uvolněnost než z jeho reportáží ze světa, možná je to námětem, který není tak drastický a vážný. Na profilu jsou k vidění i fotografie z jiných míst než je Praha, ta ovšem převažuje. Snímky, které fotografuje přes Instagram , mají jistě v jeho tvorbě místo a nejedná se o náhodné obrazy. Jsou pečlivě komponované a přesně vystihují rozhodující okamžik. To jen dokazuje, že opravdu nezáleží na technice, kterou fotografujeme, ale na vidění autora.

Mobilní fotografii a Instagramu se Šibík věnuje již delší dobu a je jejím populizátorem. Dokonce pořádá pravidelné workshopy na téma iPhone fo-

32 VILGUS, Petr. Jan Šibík: Chtěl bych být cynikem. FOTO [online]. 6. 2. 2014, č. 17 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=historik&it=265

tografie, se kterými slaví úspěch. Fotografování mobilem bere jako relaxaci a zábavu. Uvědomuje si ale i její výhodu v nenápadnosti a rychlosti pořízení záběru. Toho využil například i při reportáži z bleších trhů na Kolbenově ulici v roce 2012[33], kde je zakázáno fotografovat, takže mobil pro něj byl nejlepší volbou, jak snímky zachytit. Instagram nepochybně využívá i jako prostor pro svou propagaci.

Mobilní fotografii vidí jako jedno samostatné odvětví fotografie, které je podle něj sice na počátku, ale už je technicky na vysoké úrovni. Jako argument v rozhovorech uvádí, že například na mobil vznikly dobré reportáže z nepokojů v Libyi, nebo přijetí Michaela Christophera Browna do agentury Magnum, který fotografuje pouze na iPhone. K situaci rozmachu mobilní fotografie podle Šibíka také přispívá ubývání tištěných médií a vznik těch internetových, kde není potřeba tolik kvalitní fotografie a je tam naopak nutnost rychlosti sdílení, kterou mobilní telefony nabízejí.[34]

4.2. Milan Jaroš

Milan Jaroš je jedním z nejvýraznějších současných autorů na poli fotožurnalistiky . Od roku 2008 je stálým fotografem týdeníku Respekt. Mezi jeho kariérní úspěchy však patří také spolupráce s New York Times, Internacional Herald Tribune, The Wall Street Journal nebo i českým Reflexem či Pražským deníkem a dalšími. Je také držitelem několika ocenění Czech Press Photo v několika kategoriích.[35]

Vystudoval Střední grafickou školu v Hellichově ulici a následně katedru fotografie na pražské FAMU. Zde ho nejvíce ovlivnila praxe v ateliéru Ondřeje Kavana, ovšem ve smyslu, že si díky tomu uvědomil, že ateliérová práce není nic pro něj. To, co pomohlo jeho tvorbě, byla cesta do romských osad na Slovensku, kde si vyzkoušel dokumentární fotografii, které zůstal věrný do dneška. Ještě na škole se začal věnovat rozsáhlému cyklu Bohemia, ve kterém mapuje současnou atmosféru v České republice. Soubor je plný absurdních záběrů, které někdy vypadají až stylizovaně. Musím také zmínit jeho soubor o životě hendikepovaných lidí v Praze, na který získal v roce 2009 Grant primátora hl. m. Prahy. Nevěnuje se pouze fotografování v domácím kraji, ale zavítal i do cizích zemí jako Libye, Egypt, Turecko, Čína aj. Většinou se zaměřuje na reportáž nějaké konkrétní události v těchto zemích, ale třeba z Číny dovezl rozsáhlý soubor mapující zemi jako celek. Jednu část tohoto cyklu fotografoval na mobilní telefon iPhone pomocí aplikace Hipstamatic. Jak sám uvádí v rozhovoru pro časopis FOTO, fotografování na mobilní tele-

33 Otištěno v Reflex 5/2012. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/44935/vitejte-v-nakupni-galerii-kolbenka-vyhradne-pro-socialne-slabsi-zakazniky.html

34 ŠIBÍK, Jan. Interview. In: Studo 6 víkend. TV, ČT24, 1. 12. 2013, 7:00.

35 TESAŘ, Tomáš. MADE IN CHINA IPHONEM MILANA JAROŠE. IPhonefoto [online]. 19. únor 2012 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-s-fotografem-respektu-milanem-jarosem-o-fotozurnalismu-svetovych-fotografech-i-fotografovani-iphonem-a-aplikaci-hipstamati/

fon zpřístupnilo fotografii spoustě lidem. Nikdy podle něj nebylo tak snadné, dostat své fotografie do povědomí tolika diváků, jako je tomu dnes.[36] To je také jeden z důvodů, proč používá Instagram. Zároveň však bere toto médium jako technologii, která utváří nový rukopis. Znamená to, že ji považuje z části i jako tvůrčí prvek. Uvědomuje si také, že je v některých situacích použití mobilního telefonu pro fotografování lepší, právě díky jeho nenápadnosti. Lidé prý paradoxně nepovažují fotografování na mobil za takový zásah do soukromí, jako když je fotografuje velkým fotoaparátem.[37]

Na Jarošově instagramovém profilu, který funguje teprve od července roku 2014, je k vidění mix fotografií, pořízených i digitální zrcadlovkou. To napovídá tomu, že Instagram autorovi slouží i jako galerie jeho tvorby. Jediný rozdíl je v tom, že jsou zde všechny fotografie čtvercové. Vidíme mezi sdílenými fotografiemi pro tohoto autora typické práce. Jeho fotografie jsou většinou syrové, strohé, s jednoduchou kompozicí, často využívají ořezy obličejů nebo postav, které mizí mimo záběr. Jaroš dokáže velmi obstojně zachytit rozhodující okamžik a atmosféru daného místa. V jeho fotografiích občas nalezneme i humorné prvky nebo absurdní kontrasty – limuzína s reklamou na nevěstinec, zaparkovaná kdesi na samotě; kontejner s vraky aut umístěný v pusté krajině; dům, jehož omítku tvoří disky od kol automobilů aj. Tyto záběry dělají z jeho profilu zajímavou a úsměvnou přehlídku dnešní společnosti. Celkově působí fotografie uvolněným dojmem. Nalezneme tu i několik záběrů, které jsou spíše výtvarně nebo emotivně laděny, což není pro Jarošovu tvorbu až tak typické (například fotografie smutné krajiny přes zamlžené sklo nebo siluety při západu slunce).

Přesto, že na Instagramu nesdílí příliš fotografií, celkem dobře ukazují jeho rukopis a postoj ke společenským otázkám. Zároveň je ale třeba podotknout, že je pro něj Instagram spíše prezentace jeho práce než součást tvůrčí činnosti, jelikož u fotografií kromě čtvercového ořezu nepoužívá žádné filtry z nabídky této aplikace.

36 VILGUS, Petr. Na počátku byla velryba – rozhovor s Milanem Jarošem. FOTO. 3. 3. 2013, č. 9, s. 34-41. Dostupné z: http://www.casopis-foto.cz/foto-9-na-pocatku-byla-velryba-rozhovor-s-milanem-jarosem/

37 TESAŘ, Tomáš. MADE IN CHINA IPHONEM MILANA JAROŠE. IPhonefoto [online]. 19. únor 2012 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-s-fotografem-respektu-milanem-jarosem-o-fotozurnalismu-svetovych-fotografech-i-fotografovani-iphonem-a-aplikaci-hipstamati/

4.3. Filip Singer

Narodil se v roce 1980 v Praze, kde vystudoval fotografii na středním odborném učilišti. Dále pokračoval ve studiu fotografie na Institutu tvůrčí fotografie pod Slezskou univerzitou v Opavě. Od roku 1999 se ve své práci zaměřil na země bývalého Sovětského svazu a sibiřské odlehlé oblasti, kde se snažil zachytit život tamních obyvatel ve velmi znečištěných průmyslových oblastech. Ve své volné tvorbě nebo pod záštitou prestižních agentur (francouzská agentura VII, SPUTNIK PHOTOS aj.) se dále věnoval například ilegální práci horníků na Ukrajině, protestním akcím v Turecku, fotografoval pohřby různých státníků nebo slavných lidí a věnuje se i sportovní fotografii. Od roku 2008 je zaměstnán v prestižní tiskové agentuře European Pressphoto Agency (EPA). Díky ní fotografoval nepokoje na ukrajinském Majdanu v roce 2013. Tato reportáž mu přinesla ocenění Czech Press Photo v několika kategoriích včetně Fotografie roku. Výhercem v této soutěži se v minulosti stal již několikrát. Jeho fotografie byly publikovány i v nemálo zahraničních novinách nebo magazínech, jako například The New York Times, Newsweek, Time magazine aj.[38]

Jeho fotografie jsou velmi sugestivní. Fotografuje převážně barevně a využívá často barevných kontrastů nebo dominanty, které dodávají snímkům živost. Tímto způsobem úpravy jsou jeho fotografie zajímavé, protože sytost barev funguje ve spojení s ponurými náměty ve zvláštním kontrastu. Jeho hlavním námětem jsou lidské osudy a příběhy v těžkých životních podmínkách. Snímky nesou jasný autorský rukopis a i při plnění zakázky pro agentu ru EPA jim nechybí hloubka a subjektivní pohled autora. Často najdeme v jeho záběrech výrazné použití diagonálního naklonění fotoaparátu, což přispívá dynamičnosti a vizuální zajímavosti.

Singer je velkým fanouškem mobilní fotografie a Instagramu. V rozhovoru pro internetový blog Pond5 říká, že ho Instagram fascinuje a nebere ho jako nástroj pouze pro amatéry.[39] On sám na tyto stránky velmi aktivně přispívá. V tom samém rozhovoru ještě uvádí, že fotografování na mobil a Instagram naprosto propadnul. Výhodou je podle něj nenápadnost a dostupnost mobilního telefonu, takže může fotografovat, kdy chce. Nezapře přitom , že už podvědomě kouká na okolí jakoby přes hledáček, tudíž když například čeká na tramvaj, nebo je s dětmi na procházce a vidí dobré světlo nebo námět, může ho ihned zachytit. Nevadí mu ani obrazová nedokonalost, nicméně na rozdíl od Jana Šibíka, zakázku vždy fotografuje na digitální zrcadlovku a mobil si nechává na volnou tvorbu. Také bere jako novou příležitost jednoduchost

38 FILIP SINGER. FILIP SINGER [online]. [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://filipsinger.photoshelter.com/about/

39 VANIŠOVÁ, Irena. Studujte práci ostatních: Rozhovor s Filipem Singerem, vítězem Czech Press Photo 2014. Pond5 blog [online]. 2015, 7. 4. 2015 [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: http://blog.pond5.com/cz/5140-studujte-praci-ostatnich-rozhovor-s-filipem-singerem-vitezem-czech-press-photo-2014/

a možnost sdílení fotografií přes internet. V pořadu ČRo Mozaika v roce 2014 se k tomuto vyjadřuje, že je to v dnešní době pro novináře velká svoboda.[40]

Jeho instagramový profil funguje od roku 2014. Využívá ho jako svůj fotografický blog nebo deník. Řekl bych, že fotografie na něm jsou v celku odlišné od jeho snímků, které známe z novin nebo jeho volné tvorby. Jsou stylově uvolněnější, nebojí se v nich experimentovat jak s postprodukcí, tak s námětem. Najdeme mezi nimi samozřejmě několik snímků, které nesou autorův klasický rukopis, nicméně jsou zde k vidění i například černobílé snímky, které pro Singerovu práci již tak typické nejsou. Také je zde mnoho výtvarně laděných nalezených zátiší nebo detailů z jeho každodenního života. Ne na všech fotografiích hraje hlavní roli člověk, což je zajímavý posun od jeho práce reportážní. Na snímcích vidíme precizní práci se světlem a momentem, kdy fotografie vzniká. Je příjemné, že se vyhýbá klasickým klišé mobilní úpravy fotografií, snad kromě rámečku a sytosti barev působí fotografie přirozeným dojmem.

Celá galerie je velmi vyvážená, nenajdeme v ní žádné osobní snímky patřící spíše do rodinného alba. Je to moderní fotografický blog, který funguje jako autorův prostor pro odpočinek a sdílení svých každodenních vjemů a pocitů.

4.4. Tomki Němec

Tomki Němec se narodil v Praze v roce 1963. Patří mezi přední české reportéry a dokumentaristy. Je absolventem gymnázia a následně katedry fotografie pražské FAMU, kterou ovšem nedokončil. Fotografie ho zajímá od 14 let, ale první úspěchy v oboru zaznamenal až v průběhu 80. let, kdy spolupracoval se samizdatovými periodiky, jako například Revolver Revue nebo Lidové noviny. Mezi jeho nejvíce zásadní dílo patří medailon Václava Havla, který začal vytvářet v roce 1989. Dokonce byl jednu dobu zaměstnán i Kanceláří prezidenta republiky jako hlavní fotograf. Série těchto snímků ukazuje komplexní portrét bývalého prezidenta České republiky. Mezi jeho další rozsáhlé soubory patří i jiné portréty politiků nebo slavných osobností, jako například Karla Schwarzenberga, Nelsona Mandeli, Jana Pavla II., a dalších. Také jeho dokumentární tvorba nabízí velmi zajímavé soubory, například z Kuby, Sametové revoluce, Slovenska, nebo Romové a tramping. Mezi jeho významné fotografické zakázky patří také dokumentování předvolebních kampaní TOP09 nebo fotografování předsednictví EU v roce 2009. V roce 1992 začala jeho spolupráce s vídeňskou agenturou R.M. Anzenberger Agency. Mezi jeho další úspěchy patří získání ceny World Press Photo v roce 1995 nebo publikování v časopisech a novinách, jakými jsou například Time Magazine, Stern, Le Monde aj.[41]

40 SINGER, Filip. Interview. In: Mozaika. Rozhlas, ČRo Vltava. 14. 10. 2014, 7:00.

41 TOMKI NEMEC/ARCHIVE. TOMKI NEMEC/ARCHIVE [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://tomkinemec.photoshelter.com/#!/about

Jeho fotografie nesou jednotný autorský rukopis. Většinou fotografuje černobíle. Dobře vystihuje jeho snímky citát Roberta Capy: „Nejsou-li vaše fotografie dobré, nebyli jste dostatečně blízko,“[42] jelikož opravdu často využívá širokého záběru z blízka. Je velký perfekcionista, tudíž jsou jeho snímky velmi precizní, od kompozičního řešení, přes vhodný moment, po finální úpravu. Právě výběr vhodného momentu a prostředí, dělá z jeho fotografií vizuálně i výtvarně zajímavá díla, a zároveň skvěle zaznamenávají realitu.

Němec také začal využívat ke své práci mobilní telefon. Jeho nadšení z tohoto zobrazovacího prostředku začalo již s prvním iPhonem, který si pořídil v roce 2012. Fotografoval na něj převážně rodinné záběry. Naplno mobilní fotografii propadnul asi o dva roky později, kdy už začal více využívat mobilu i při práci na zakázkových fotografiích. Právě v září 2014 nafotografoval celou předvolební kampaň Tomáše Hudečka pouze na svůj iPhone. Inspirací mu prý byly fotografie z Libye, fotografované stejným prostředkem. Zadavatelé práce si pochvalovali, jak fotografie, tak rychlost, kterou mohli fotografie sdílet takřka ihned na sociálních sítích. Na mobilní telefon například vyfotografoval i portréty Jefima Fištejna pro slovenský týdeník Týždeň.

Jeho profil na Instagramu se skládá převážně ze street fotografií. První fotografii sem nahrál v září 2014, a od té doby má na profilu celkem 54 fotografií. Nenajdeme zde žádné cykly ani soubory, jde o snímky, které fungují samostatně. Když se autorovi něco líbí nebo ho nějaký námět z ulice nadchne, tak ho jednoduše zachytí na mobilní telefon, jelikož ho má stále u sebe. Jediné co snímky spojuje, je město Praha, jelikož většina jich je pořízena právě v tomto městě. Také úprava je u obrazů stejná, využívá černobílého filtru a vysokého kontrastu, čímž se nezapře jeho vášeň ke kinofilmu. Náměty a typem záběrů se příliš neliší od jeho klasické práce na fotoaparát, možná jen využívá větší nenápadnosti mobilu a dovolí si tak jít k lidem blíže. Také se čtvercovým formátem, který není pro jeho dřívější práci běžný, se sžil a snímky jsou dobře čitelné. Dalo by se říci, že si jako nejčastější námět vybírá malé příběhy, které běžně na ulicích potkáváme, a dokáže stisknout spoušť v ten pravý moment.

K Instagramu se Němec vyjadřuje, jako k jedné z mnoha možností sdílení fotografií, ale primárně ho začal používat, jelikož ho prostě mobilní fotografie baví. Nicméně mu Instagram příliš nevyhovuje z důvodu, že ho nutí sdílet fotografie ihned po vyfotografování, a nedává mu možnost se na fotografii podívat ve větší velikosti třeba na obrazovce monitoru. Pro propagaci své práce raději používá Facebook, který mu přijde vhodnější. Fotografování mobilním telefonem mu přijde zajímavá, také si pochvaluje dostupnost přístroje a jednoduchost úprav. V přístupu k práci s mobilem, vnímá zásadní rozdíl oproti fotoaparátu například v již zmíněné nenápadnosti nebo čtvercovém formátu, který je pro něj zajímavý. Mezi klady také uvádí, že mobil nabízí jiné úhly snímání, díky displeji může totiž komponovat z výrazného nadhledu či

42 Magnum Photos. Magnum Photos [online]. 2014 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://www.magnumphotos.com/C.aspx?VP3=CMS3&VF=MAGO31_9_VForm&ERID=24KL535353

podhledu, což je u fotoaparátu značně omezeno komponováním přes hledáček. Na otázku výběrů námětu odpovídá, že vidění má stále stejné a je jedno zda fotografuje profesionální zrcadlovkou či mobilem.

5. Instagram v rukou umělců

V této kapitole popisuji práci několika autorů, kteří s mobilní fotografií a Instagramem záměrně pracují jako s tvůrčím činitelem. Ať už využívají různé speciální úpravy nebo filtry, vždy je u nich zásadní využití mobilního telefonu.

5.1. Jiří Šiftař

Tento autor je v současné době nejsledovanějším českým instagramistou. Počet uživatelů, kteří sledují jeho profil, překračuje 270 000. Přesto, že pochází z České republiky, již několik let žije v Londýně, kde se živí se jako grafik a designér. Instagram začal používat již několik hodin po jeho spuštění v roce 2010 a byl mezi prvními lidmi zaregistrovanými na této sociální síti. Je velkým fanouškem produktů firmy Apple. To dokazuje i videoklip, který vytvořil pro skupinu Bratři Orffové v roce 2014.[43] Ten je celý udělaný pomocí mobilu iPhone, a to od natočení scén po jeho finální střih i úpravu. Díky své velké popularitě na Instagramu ho oslovili i některé velké firmy (Mercedes, Samsung, Jaguar a další), aby prostřednictvím svého profilu propagoval jejich produkty.

Autor o sobě rád tvrdí, že je vizuální populista a nepovažuje se za fotografa. Sám přiznává, že jeho snímky jsou fotografovány tak, aby se líbily a sklízely co největší úspěch. Všechny obrazy, které nalezneme na jeho profilu, jsou poskládány a promyšleny tak, aby se za sebou například neopakovaly podobné náměty a galerie tak získala na dynamice. V rozhovoru pro pořad Fokus Václava Moravce prozradil, že tolik nepřemýšlí nad obsahem fotografií, ale spíše jak se bude finální snímek líbit a působit na diváka.[44] Díky Instagramu se začal o fotografii zajímat více. Považuje tuto sociální síť za možnost ventilovat svou kreativitu. V roce 2013 měl na iCon festivalu dokonce přednášku na téma, jak se stát populárním na Instagramu.[45]

Jeho profil je směsí nejrůznějších námětů a přístupů k fotografii. Nalezneme zde snímky z cestování, krajinářskou fotografii, portrétní fotografii, městskou krajinu a architekturu. Hlavním opakujícím se motivem je rozhodně Londýn. Šiftař ho fotografuje z různých pohledů, střídá různé denní doby nebo roční období. Je vidět, že je městem fascinován a že ho velmi dobře zná. Některé fotografie mají reportážní nádech, jiné jsou zase čistě formální pohlednicové záběry. Často se také objevuje jako hlavní prvek fotografií

43 TESAŘ, Tomáš. ROZHOVOR: TOP INSTAGRAMISTA JIŘÍ ŠIFTAŘ O VIDEOKLIPU SKUPINY BRATŘI ORFFOVÉ. IPhonefoto [online]. 2014 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-cesky-top-instagramista-jiri-siftar-o-nataceni-videoklipu-skupiny-bratri-orffove-iphonem-uspechu-na-instagramu-a-o-tom-proc-se-o-jeho-profil-zajimaji-znacky-jako-samsung-mercedes-nebo-jaguar/

44 ŠIFTAŘ, Jiří. Interview. In: Fokus Václava Moravce. TV, ČT24, 31. 3. 2015, 20:00.

45 Jiří Šiftař: Musíte popat!. ICon Prague [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://blog.iconprague.com/post/41442322567/rozhovor-js

nebe, nebo letadla na nebi. Snímky však vynikají perfektní kompozicí a technickou kvalitou, jelikož k vyhotovení nepoužívá autor pouze iPhone, ale i digitální zrcadlovku. Můžeme proto vidět i po technické stránce velmi podařené záběry. Také cítíme, že snímky nejsou pouze náhodně vyfotografované, ale je na nich vidět práce se světlem a kompozicí. Bohužel většina fotografií působí příliš formálně a někdy až kýčovitě. Máme proto pocit, že jsou obsahově vyprázdněné. Pro Šiftaře je velmi důležitá editace snímků, pro kterou používá aplikace v mobilním telefonu. Některé snímky jsou až příliš upravené a najdeme na nich klasická klišé mobilní fotografie (zvýrazněné mraky, západy slunce, posun barevnosti aj.).

Šiftař nepopírá svůj záměr používání Instagramu pro získání popularity. Bere fotografii jako svou zálibu a líbí se mu okamžitá odezva od ostatních uživatelů, kterou tato sociální síť umožňuje. Autor byl zařazen i do výběru 50 nejzajímavějších instagramistů světa v časopise Instaphotographers 2014. I přes to vše zůstávají jeho snímky spíše líbivými obrázky, které nemají hlubší myšlenku.

5.2. Libuše Jarcovjaková

Tato fotografka je až nedávný objev české fotografické scény. Narodila se v roce 1952 do rodiny malířů, tudíž umění měla od malička v krvi. Fotografie jí zajímá už od útlého dětství, kdy dostala svůj první fotoaparát. Pak prošla klasickou cestou začínající fotografky od fotografických kroužků, přes Střední grafickou školu v Praze až po FAMU. V jejím životě si zakusila opravdu hodně. Pracovala v nepohodlném prostředí hlubotiskové tiskárny, kde nafotografovala jeden ze svých prvních souborů o tamních dělnících. Na konci 70. let odcestovala do Tokia, odkud se musela vrátit vlakem přes Sibiř, což popisuje jako silný zážitek. Nakonec v 80. letech emigrovala do Západního Berlína, kde žila několik let, než se vrátila zpět do České republiky. Ve své fotografické práci se věnovala převážně menšinám žijícím v České republice (Romové, Vietnamci, gayové, lesby aj.). Druhou rovinou její práce byl fotografický deník jejího života, na kterém kontinuálně pracuje od 70. let dodnes. V letech 2011 – 2012 fotografovala průběh umírání své nemocné matky. Tento soubor jí pomohl dostat se do povědomí širší veřejnosti.[46]

Její fotografie mají asi nejblíže k subjektivnímu dokumentu. Jsou plné emocí a podivné atmosféry. Střídají se v nich autoportréty, pohledy do potemnělých ulic, přepálené obličeje, nezaostřené nebo jinak nekvalitní fotografie a další podobné náměty. Snímky používají snapshotové estetiky a jakoby amatérského vzhledu. Autorka se nikdy nebála experimentovat s médiem fotografie, a proto není překvapující, že jako jedna z prvních českých fotografek začala fotografovat na mobilní telefon. První takové fotografie pořídila v letech 2005 – 2006 v cyklu Mobil life. Jedná se o čistý fotografický deník, kde

46 VILGUS, Petr. Libuše Jarcovjáková: Odkud jsem? Z Evropy. DIGIfoto [online]. 2008, č. 4 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=politik&it=67

zaznamenává každodenní události a do fotografií přidává své emoce a pocity. Jarcovjakové se líbila právě nekvalita obrazu, barevný posun a mobilnost tohoto zařízení. Sama říká, že je to ideální přístroj na průběžné fotografování, jelikož ho má stále u sebe.[47] Z toho samého důvodu používala iPhone při fotografování souboru Máma. Soubor byl upraven v aplikaci Hipstamatic, která umožňuje cross efekt. Použití tohoto posunu barev vysvětluje autorka tím, že matka byla malířka a líbily se jí tyto barvy. V dalších souborech (Berlin, Lisbon aj.) nalezneme také výrazné zastoupení mobilní fotografie a podobných barevných posunů, které evokují staré polaroidy a dodávají fotografiím atmosféru.

Je proto logické, že autorka začala v roce 2014 využívat sítě Instagram, jelikož je to snadná cesta, jak dostat své fotografie do povědomí většího okruhu lidí. Přesto že na svém profilu sdílí pouze několik desítek fotografií, zcela korespondují s její deníkovou tvorbou 70. a 80. let. Stále se věnuje subjektivnímu deníku, který se pro tuto sociální síť hodí. Fotografie jsou námětově nesjednoceny, ale přesto v celku spolu fungují. Prostřednictvím jejího profilu tak můžeme sledovat její pocity a každodenní aktivity. Její tvorba na Instagramu však není nahodilá a nepromyšlená, má výtvarnou i obsahovou kvalitu.

Libuše Jarcovjaková je výraznou českou autorkou, která využívá mobilní fotografii , protože je pro ni výhodná. Nicméně sama říká, že je absolutně jedno, zda fotíme na profesionální přístroj či na mobil, důležité je, kdo za přístrojem stojí a co chce jeho prostřednictvím sdělit.

5.3. Aleš Kuneš

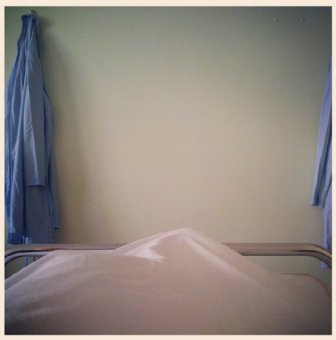

Aleš Kuneš se narodil v roce 1954 v Praze. Vystudoval fotografii na SOU Služeb v Praze, a Střední grafickou školu v Hellichově ulici. Následovala katedra fotografie na FAMU. Jeho dílo by se dalo popsat jako boření hranice klasické fotografie, jelikož se většinou ve své tvorbě pohyboval mezi fotografií, performance a instalací ve veřejném prostoru. Zároveň se podstatnou část své kariéry věnoval pedagogické, publicistické a kurátorské činnosti. Dlouhou dobu byl vedoucím ateliérní praxe oboru fotografie na SOU Služeb v Praze. V rozmezí let 1990 – 2012 působil jako pedagog na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě.[48]

Mezi jeho nejzásadnější práce patří akce nazvaná Kampaň, ve které vystavoval své práce na pilířích mostu Barikádníků v Praze nebo trojice výtvarných projektů: detektivní komiks Pro strach uděláno, Trio Vihorlat a Nepřestávejte skórovat!!! V jeho dílech se nezapře vliv české meziválečné avantgardy hlavně surrealistického směru. Autor se nikdy nebál experimentovat a proces vzniku prací byl pro něj stejně důležitý jako dílo samotné. Mezi jeho instalace například také patří výstava v second handu nebo bazaru nábytku. Za úspě-

47 HORÁZNÁ, Jitka. Fotografka Libuše Jarcovjáková. 2009. s. 54

48 Autor. Aleš Kuneš [online]. [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://aleskunes.com/autor.html

chy jeho kurátorské činnosti se dá považovat založení festivalu Funkeho Kolín nebo výstavy uspořádané pro Dům fotografie (Emila Medková) a Umělecko-průmyslové muzeum v Praze (Jindřich Štýrský). Z rozsáhlé publikační činnosti musím jmenovat alespoň knihu o Václavu Chocholovi nebo spolupráci s Lidovými novinami.[49]

Do své práce jsem se rozhodl Kuneše zařadit, i když jeho profil na Instagramu čítá jen několik málo fotografií, které navíc nejsou příliš výtvarně zajímavé. Přesto je to autor, který jako jeden z prvních českých fotografů začal využívat mobilního telefonu k tvůrčí práci. V roce 2006 vytvořil několik zajímavých snímků, které využívali panoramatického softwaru v mobilním telefonu. Jedná se o velmi subjektivní záznam reality kolem něho. Byl fascinován rychlým vývojem digitální techniky a vnímal to jako experiment a dobrodružství v nově vznikajícím oboru. V rozhovoru pro web DigiArena.cz z roku 2007 se k této otázce vyjadřuje takto: „Vývoj digitální technologie byl neuvěřitelně strmý, pořád se nezastavil a já jsem rád, že se ho jako tvůrce aktivně účastním.“[50]

Na Instagramu působil pouze několik měsíců a sdílel pomocí něj jen několik fotografií. Převážně se jedná o záběry zátiší s vínem, jehož je Kuneš velkým milovníkem. Nicméně se mezi jeho fotografiemi najde i několik výtvarnějších záběrů, které připomínají právě snímky z jeho prvních pokusů na mobilní telefon. Jedná se o deníkové fotografie jakoby z pohledu autora (například pohled na vlastní nohy na lůžku v nemocnici). Kuneš však sám přiznává, že jeho snímky na mobil, které vznikly na této sociální síti, nemají již žádné umělecké ambice. Fotografování na mobil vnímá už jen jako hru s úpravou a vyplnění volného času.

Kunešova tvorba jistě stojí za bližší zkoumání, nicméně v současné době se již žádné tvůrčí činnosti autor nevěnuje. Je to způsobeno hlavně jeho špatným zdravotním stavem, který ho zbavuje zájmu se uměním zabývat.

49 VILGUS, Petr. Historik a publicista- články. Petr Vilgus [online]. 2007 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=politik&it=76

50 Tamtéž.

5.4. Eva Malůšová

Eva se narodila v roce 1984 v Hranicích na Moravě, ale celý život žila ve Zlíně. V současné době se pohybuje mezi Prahou a Zlínem. Vystudovala Střední školu v Luhačovicích obor Uměleckořemeslné zpracování kamene a keramiky. Během tohoto studia se začala zajímat o fotografii, takže její další kroky vedly na Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti, obor Užitá fotografie. Ještě před absolvováním byla přijata na Institut tvůrčí fotografie pod Slezskou univerzitou v Opavě, kde studuje třetím rokem magisterský program.[51]

Její volná tvorba je různorodá. Převládají však dva hlavní náměty , a to módní a portrétní fotografie a subjektivní deníková fotografie. Na vysoké škole vytvořila dvě klauzurní práce, které fotografovala a upravovala pomocí mobilního telefonu. První z nich má název *Ich bin* a popisuje autorčin pobyt v nemocnici po úrazu. Mobilní telefon byl její jediný prostředek, jak zachytit tuto situaci. Sama popisuje, že mobil pro ni v tu chvíli byl jediná věc, která jí spojovala se světem a pomohla ukrátit dlouhé chvíle nudy. Soubor je velmi sugestivní a skličující. Jsou v něm zachyceny silné emoce, a to jednoduchým způsobem, kdy se zaměřovala na různé detaily pokoje, lůžka nebo sama sebe. Využila také zabarvení do jemného zeleného odstínu, což dodává fotografiím neklidnou atmosféru. Všechny snímky jsou uzavřeny do černého rámečku a čtvercového formátu.

Ve druhém souboru, při jehož fotografování také použila mobilní telefon, jde především o hledání sama sebe skrze autoportréty. Je příznačně pojmenován *MY*. Mobilní telefon zvolila kvůli technické možnosti fotografovat více z blízka. Původně chtěla použít klasickou středoformátovou zrcadlovku, což alespoň naznačila přidáním rámečku, který imituje svitkový film, včetně číselného označení snímku a kódu, a samozřejmě jsou fotografie černobílé. Jedná se o velmi intimní soubor, ve kterém se Eva snaží zpracovat své pocity a emoce.

Instagram využívá od roku 2012. Najdeme zde směs aktualit z jejího soukromého života, různé vizuálně zajímavé fotografie, jako například hru světel a stínů, různé struktury, snímky slunce, což prý vždy autorku bavilo. Sama si pochvaluje, že se v rámci Instagramu může oprostit od skládání snímků do souborů a nepřemýšlet, jak k sobě budou fotografie pasovat. Toto je pro ni hodně osvobozující, a proto je pro ni tato síť tak atraktivní. Celkem často se v jejich snímcích opakuje motiv různých průhledů a průniků světla skrz okno nebo závěs u okna, což trochu koresponduje se záběry ze souboru z nemocnice, kde se podobný záběr také objevuje.

51 Výstava O důvod více. Foto mosty [online]. 2012 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.fotomosty.info/doc/38/

Eva nedává snímkům z Instagramu přílišnou uměleckou ambici. Fotografie jí baví, a líbí se jí zaznamenávat motivy a situace, které ji zaujmou. Je to pro ni deník a zároveň možnost sledovat fotografie jiných lidí, včetně své rodiny. Je to velmi střízlivý přístup k této síti a její práce zde je velmi zajímavá.

Závěr

Práce Instagram v současné české fotografii komplexně popsala sociální síť Instagram, od jeho principu a historii až po rozbor jednotlivých autorů využívajících tuto aplikaci. Vybraní autoři v široké míře ilustrovali současné tendence, které se v rámci Instagramu nebo mobilní fotografie nejvíce vyskytují. Z velkého množství uživatelů, reprezentovali tito autoři, co nejširší vzorek různých přístupů k fotografování pomocí Instagramu.

Autoři byli v práci rozděleni do tří skupin. První byli ti, kteří nejsou povoláním fotografové a fotografii se věnují převážně na mobilní telefon. Jejich hlavní motivací k fotografování, je samotný proces a záliba v tomto oboru. Jejich tvorbě většinou chybí jakási selekce, která by jim pomohla vytřídit nezajímavé nebo popisné snímky. A i když chtějí prostřednictvím fotografie vyjadřovat své pocity a myšlenky, je vidět, že jejich práci chybí jistá zkušenost. Nicméně je skupina Opojení, která v práci zastupuje právě amatérské fotografy, zásadní, jelikož patří mezi propagátory Instagramu v České republice. Druhá a třetí skupina autorů je složena s fotožurnalistů a umělců. Ti přistupují k Instagramu různým stylem. Buď ho používají jako způsob propagace, nebo jako fotografický deník, ve kterém sdílejí náměty s běžného života, které je zaujmou. Rozhodně ale na jejich fotografiích poznáme zkušenost z jejich profese nebo výtvarnou a obsahovou hloubku. Pokud mám jednotlivé skupiny porovnat, tak hlavní rozdíl vidím v přístupu k práci s médiem mobilní fotografie a Instagramu. První skupina fotografuje, protože může, jejich fotografie jsou záběry čehokoli, aniž by na sebe byly vázány. Další dva vzorky autorů fotografují, protože musí, je to jejich potřeba. Chtějí se vyjádřit a sdělovat pomocí fotografie postoje a názory, které hájí, popřípadě se i výtvarně realizovat. Jejich tvorba na Instagramu je promyšlená, celistvá a většinou vychází z volné tvorby, která vzniká jinou cestou než na mobil. Většina fotografů z této skupiny se k mobilní fotografii vyjadřuje tak, že nezáleží, čím člověk fotografuje, ale jaký je jeho motiv a vidění. Toto tvrzení celkem jasně vyjadřuje jejich postoj k tomuto médiu. Samozřejmě by mohlo v práci být obsaženo daleko větší spektrum autorů, ale chtěl jsem se zabývat pouze těmi, jejichž práce má odlišné kvality od tisíců uživatelů, kteří sdílejí naprosto banální snímky.

Instagram jako prostředek pro fotografy má jistě budoucnost. Jelikož mobilní telefony již neslouží pouze ke komunikaci slovní, ale začínají více pronikat i do komunikace obrazové. S rostoucí kvalitou snímací techniky v těchto přístrojích roste i počet fotografů, kteří toho využívají. Snímky z mobilů se dostávají na stránky prestižních periodik a fotografických agentur. Je jen otázkou času, kdy prostřednictvím Instagramu budou vznikat rozsáhlé soubory, informující o dění ve světě. Zatím ale převládají na této síti, čítající stovky milionů fotografů, obrazový smog a nezajímavé snímky.

Obrazová příloha

Marek Obrodina

Jana Dúbravčiková

Jakub Čermák

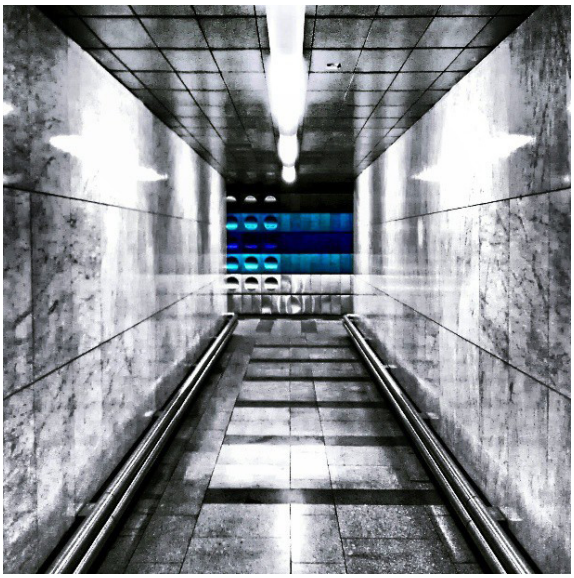

Andrew Proudlove

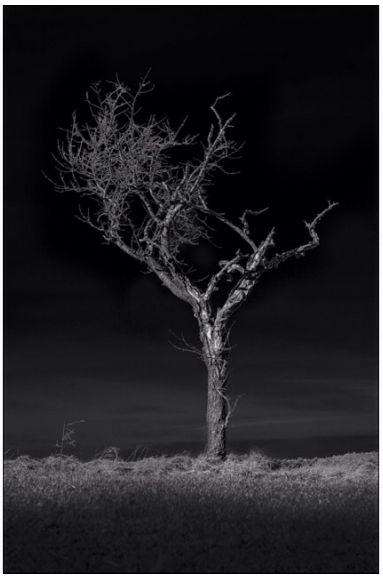

Radim Pavlica

Michal Bulíř

Roman Smola

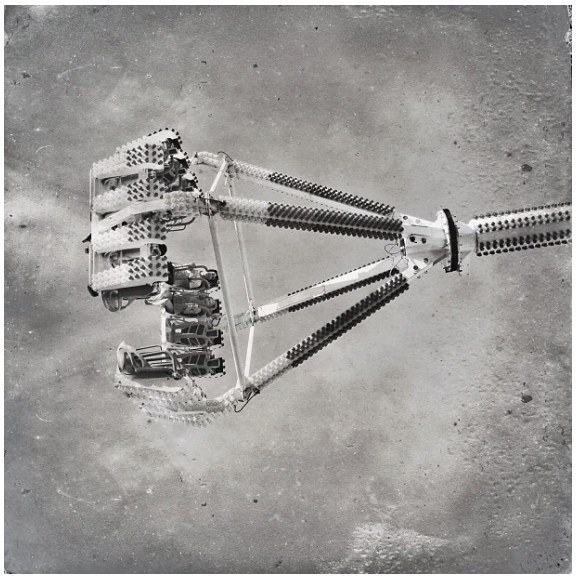

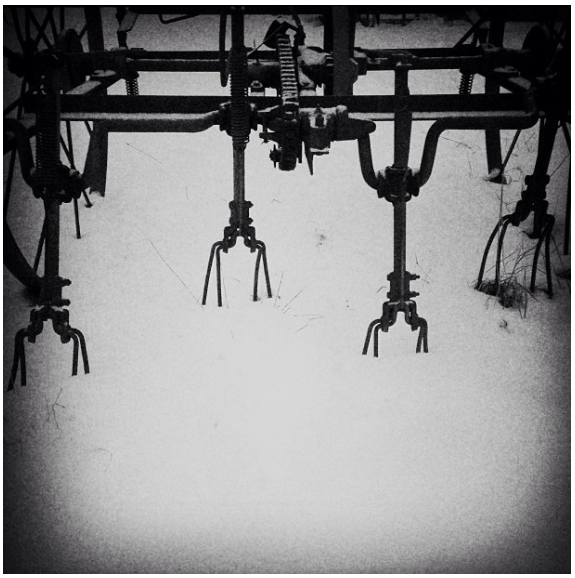

Radovan Tlstovic

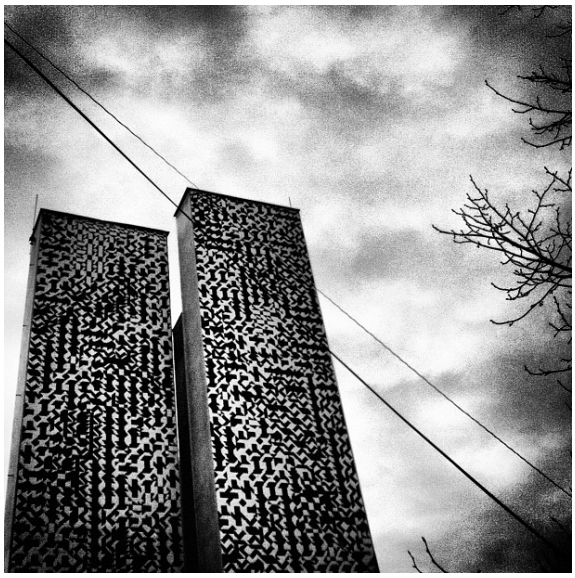

Robert Hubička

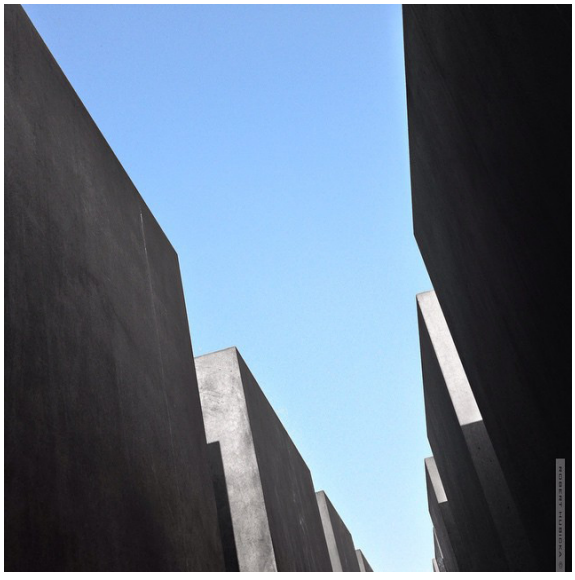

Alžběta Jungrová

Jan Šibík

Milan Jaroš

Filip Singer

Tomki Němec

Jiří Šiftař

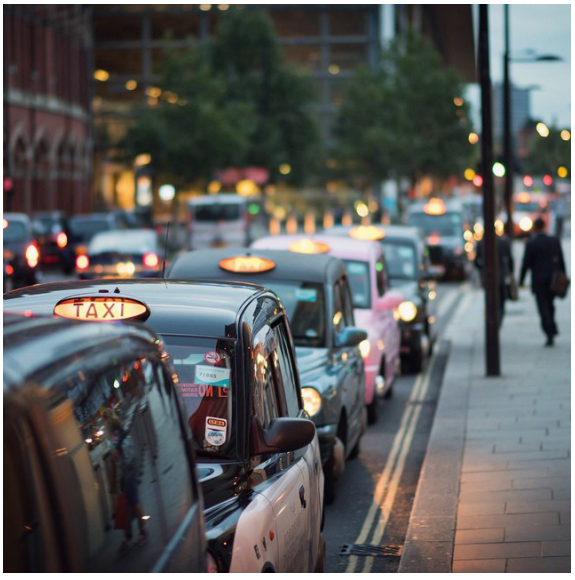

Libuše Jarcovjaková

Aleš Kuneš

Eva Malůšová

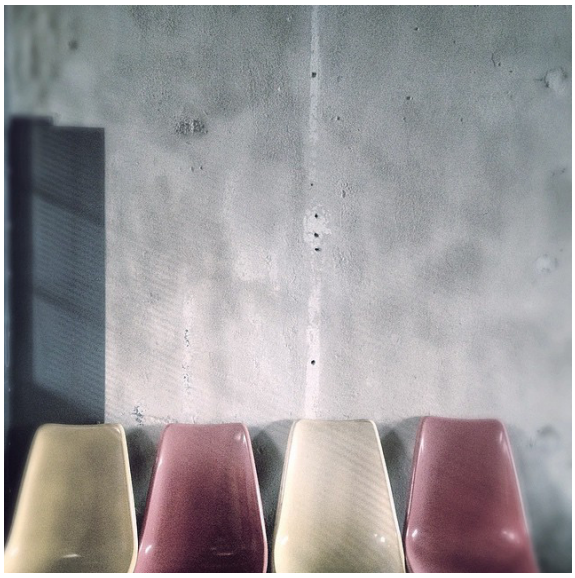

Sezanam zkratek

atd. – a tak dále

tzv. – tak zvaný

aj. – a jiné

např. – například

HDR – High Dynamic Range

IT – informační technologie

USA – United States of America

EU – Evropská Unie

FAMU – Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění

SOU – střední odborné učiliště

MF – Mladá Fronta

hl. m. – hlavní město

EPA – European Pressphoto Agency

CPA – CZECH PHOTO AGENCY

PPF – První privatizační fond

Jmený rejstřík

B

Brown Christopher Michael 35

C

Capa Robert 39

Č

Čermák Jakub 26, 50

D

DJ Wich 32
Dúbravčiková Jana 49
Dúbravčíková Jana 24, 25

E

Estrada Mario 20

F

Fištejn Jefim 39
Fontana Franco 27
Frazer Smith Chris 32

H

Havel Václav 38
Holý Adam 27
Hubička Robert 56
Hudeček Tomáš 39

CH

Chochola Václav 44

J

Jan Pavel II. 38
Jarcovjaková Libuše 21, 43, 63
Jaroš Milan 59
Jungrová Alžběta 23, 57

K

Kavan Ondřej 35
Kratochvíl Antonín 32
Krieger Mike 16
Kuneš Aleš 24, 43, 44, 64

M

Machotka Miroslav 23
Malůšová Eva 45, 46, 65
Mandela Nelson 38
Medková Emila 23, 44
Müller-Pohle Andrease 23

N

Neff Ondřej 13
Němec Tomki 39, 61

O

Obrodina Marek 22, 24, 48

P

Parry Louisa 32
Pavlica Radim 52
Peroutka Ferdinand 32
Proudlove Andrew 26, 51

R

Rak Martin 26
Rodčenko Alexandr 29

S

Schwarzenberg Karel 38
Singer Filip 38, 60
Smola Roman 54
Sudek Josef 29
Systrom Kevin 16

Š

Šibík Jan 34, 58
Šiftař Jiří 20, 21, 42, 62
Štýrský Jindřich 44

T

Tesař Tomáš 20
Tlstovic Radovan 30, 55

U

Uelsmann Jerry 24

V

Vladimír 518 32

Sezanam použité literatury

Literatura

BARAN, Alexander a Ludvík BARAN. Obraz jako dialog s časem. 1. vyd. Praha: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, 2007, 302 s. ISBN 978-80-7068-205-0.

PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 181 s. ISBN 978-80-245-1742-1.

STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 471 s. ISBN 978-80-7367-556-1.

HORÁZNÁ, Jitka. Fotografka Libuše Jarcovjáková [online]. Opava, 2009 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.itf.cz/dokumenty/jitka-horazna-fotografka-libuse-jarcovjakova.pdf. Diplomová práce. Slezská univerzita v Opavě.

Elektronické zdroje

StatisticBrain. STATISTIC BRAIN [online]. 2015, 14.4.2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://www.statisticbrain.com/facebook-statistics/

SMITH, Craig. By the Numbers: 14 interesting flickr Stats. In: DMR [online]. 2014, 2014-10-02 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: http://expandedramblings.com/index.php/flickr-stats/

SMITH, Craig. By the Numbers: 14 interesting flickr Stats. In: DMR [online]. 2014, 2014-10-02 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: http://expandedramblings.com/index.php/flickr-stats/

Press. Instagram [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: https://instagram.com/press/

GARBER, Megan. Instagram Was First Called ‚Burbn'. In: The Atlantic [online]. 2014 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.theatlantic.com/technology/archive/2014/07/instagram-used-to-be-called-brbn/373815/

About us. Instagram [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: https://instagram.com/about/us/

FAQ. Instagram [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: https://instagram.com/about/faq/

ČERMÁK, Miloš. #Instantní svět. Češi objevují krásu Instagramu. Reflex [online]. 04. 08. 2012 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/47339/instantni-svet-cesi-objevuji-krasu-instagramu.html

Terms of Use. Instagram [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: https://instagram.com/about/legal/terms/

Blog. Instagram [online]. 2015 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://blog.instagram.com/

TESAŘ, Tomáš. 10 nejzajímavějších českých instagramistů podle fotografa Reflexu Tomáše Tesaře. In: Reflex [online]. 05. 08. 2012 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/47345/10-nejzajimavejsich-ceskych-instagramistu-podle-fotografa-reflexu-tomase-tesare.html

Jiří Šiftař: Musíte popat!. ICon Prague [online]. 25. 1. 2013 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://blog.iconprague.com/post/41442322567/rozhovor-js

Home. INSTAphotographers2014 [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://blog.instagram.com/

OŠMEROVÁ, Marta. Čeští instagramisté dokazují, že i iPhone fotografie může být uměním. HN Hospodářské noviny: Deník pro ekonomiku a politiku [online]. Praha: Economia, a.s, 2013, 25. 11. 2013 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://ihned.cz/c3-61303560-000000_d-61303560-cesti-instagramiste-dokazuji-ze-i-iphone-fotografie-muze-byt-umenim

Uskutečněné výstavy. Zámek Holešov [online]. 2012 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.zamekholesov.cz/vystavy/uskutecnene-vystavy/10-prvni-mezinarodni-vystava-mobilni-fotografie

VILGUS, Petr. Alžběta Jungrová: Jsem domácí typ (rozhovor). DIGI Aréna [online]. 12. 6. 2010 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://digiarena.e15.cz/alzbeta-jungrova-jsem-domaci-typ-rozhovor_4

VILGUS, Petr. Jan Šibík: Chtěl bych být cynikem. FOTO [online]. 6. 2. 2014, č. 17 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=historik&it=265

TESAŘ, Tomáš. MADE IN CHINA IPHONEM MILANA JAROŠE. IPhonefoto [online]. 19. únor 2012 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-s-fotografem-respektu-milanem-jarosem-o-fotozurnalismu-svetovych-fotografech-i-fotografovani-iphonem-a-aplikaci-hipstamati/

TESAŘ, Tomáš. MADE IN CHINA IPHONEM MILANA JAROŠE. IPhonefoto [online]. 19. únor 2012 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-s-fotografem-respektu-milanem-jarosem-o-fotozurnalismu-svetovych-fotografech-i-fotografovani-iphonem-a-aplikaci-hipstamati/

FILIP SINGER. FILIP SINGER [online]. [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://filipsinger.photoshelter.com/about/

VANIŠOVÁ, Irena. Studujte práci ostatních: Rozhovor s Filipem Singerem, vítězem Czech Press Photo 2014. Pond5 blog [online]. 2015, 7. 4. 2015 [cit. 2015-04-08]. Dostupné z:

http://blog.pond5.com/cz/5140-studujte-praci-ostatnich-rozhovor-s-filipem-singerem-vitezem-czech-press-photo-2014/

TOMKI NEMEC/ARCHIVE. TOMKI NEMEC/ARCHIVE [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://tomkinemec.photoshelter.com/#!/about

Magnum Photos. Magnum Photos [online]. 2014 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://www.magnumphotos.com/C.aspx?VP3=CMS3&VF=MAGO31_9_VForm&ERID=24KL535353

TESAŘ, Tomáš. ROZHOVOR: TOP INSTAGRAMISTA JIŘÍ ŠIFTAŘ O VIDEOKLIPU SKUPINY BRATŘI ORFFOVÉ. IPhonefoto [online]. 2014 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.iphonefoto.cz/rozhovor-cesky-top-instagramista-jiri-siftar-o-nataceni-videoklipu-skupiny-bratri-orffove-iphonem-uspechu-na-instagramu-a-o-tom-proc-se-o-jeho-profil-zajimaji-znacky-jako-samsung-mercedes-nebo-jaguar/

Jiří Šiftař: Musíte popat!. ICon Prague [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://blog.iconprague.com/post/41442322567/rozhovor-js

VILGUS, Petr. Libuše Jarcovjáková: Odkud jsem? Z Evropy. DIGIfoto [online]. 2008, č. 4 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=politik&it=67

Autor. Aleš Kuneš [online]. [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: http://aleskunes.com/autor.html

VILGUS, Petr. Historik a publicista - články. Petr Vilgus [online]. 2007 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.vilgus.cz/index.php?id=detail-clanku&typ=politik&it=76

Výstava O důvod více. Foto mosty [online]. 2012 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.fotomosty.info/doc/38/

WOLFOVÁ, Pavlína. Vítejte v nákupní galerii Kolbenka! Výhradně pro sociálně slabší zákazníky. Reflex: společenský týdeník [online]. Praha: Ringier ČR, 2012, č. 2 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/44935/vitejte-v-nakupni-galerii-kolbenka-vyhradne-pro-socialne-slabsi-zakazniky.html

Ostatní zdroje

KARVANOVÁ, Lucie. Mládež prchá z Facebooku. Respekt 2/2014. 2014. Dostupné z: http://respekt.ihned.cz/c1-61514740-mladez-prcha-z-facebooku

ŠIBÍK, Jan. Interview. In: Studo 6 víkend. TV, ČT24, 1. 12. 2013, 7:00.

VILGUS, Petr. Na počátku byla velryba – rozhovor s Milanem Jarošem. FOTO. 3. 3. 2013, č. 9, s. 34-41. Dostupné z: http://www.casopis-foto.cz/foto-9-na-pocatku-byla-velryba-rozhovor-s-milanem-jarosem/

SINGER, Filip. Interview. In: Mozaika. Rozhlas, ČRo Vltava. 14. 10. 2014, 7:00.

ŠIFTAŘ, Jiří. Interview. In: Fokus Václava Moravce. TV, ČT24, 31. 3. 2015, 20:00

Profily vybraných autorů

Marek Obrodina	https://instagram.com/odrobina73/
Jana Dúbravčiková	https://instagram.com/jdubra/
Jakub Čermák	https://instagram.com/revo2sion/
Andrew Proudlove	https://instagram.com/aproudlove/
Radim Pavlica	https://instagram.com/animal_instincts/
Michal Bulíř	https://instagram.com/majklb/
Roman Smola	https://instagram.com/idnkamni/
Radovan Tlstovic	https://instagram.com/radkini/
Robert Hubička	https://instagram.com/roberthubicka/
Alžběta Jungrová	https://instagram.com/alzbetajungrova/
Jan Šibík	https://instagram.com/jansibik/
Milan Jaroš	https://instagram.com/milanjaros09/
Filip Singer	https://instagram.com/filipsinger/
Tomki Němec	https://instagram.com/tomki.nemec/
Jiří Šiftař	https://instagram.com/jeera/
Libuše Jarcovjaková	https://instagram.com/libuse_jarcovjakova/
Aleš Kuneš	https://instagram.com/alugoole/
Eva Malůšová	https://instagram.com/efa_malus/

Instagram v současné české fotografii

Daniel Hušták

Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědné fakulty,
Slezské univerzity v Opavě

2015

Vedoucí práce: MgA. Petr Vilgus, Ph.D.
Oponent práce: Miroslav Myška
Spolupráce na grafické úpravě: doc. ak. mal. Otakar Karlas
Jazyková korektura: Bc. Kristýna Michlová

Počet stran: 70
Počet normostran: 53
Počet znaků: 95 316